SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya. . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL:POBLE:CATALA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRINCIPAL
IMPREMPTA
CARRER DE FORTUNY, NUM. 2 TERS
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - - IMPREMPTA, 2,293

ANY IX.-NUM. 2.617 — BARCELONA, DIMARS 7 DE MAIG DE 1912 — UN NÚMERO, 5 CENTIMS

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
Ultims dies de la
EXPOSICIÓ
Y VENDA DE
Trajos y Confeccions
pera senyora, senyor y nens
Preus sumament reduits
en Vestits, Bates, Bruses, Faldes, Sombrers
Guants, Cotilles, Vels, Flors
Genres de punt, Sobaqueres, Botons
Drils, Sedes, Llanes
Trajos pera home y nens, Pantalons, Corbates,
Penjadors, etc., etc.
GRANS OCASIONS
durant els díes de exposició
Termina el 11 de Maig

APARELLS Y UTILS PERA
LLETERIES
DAVID FERRER & COMP.ª (S. EN C.)
CARRER DE CORTS, 586 — BARCELONA

Básculas-Caixes
Pibernat
pera Cabals
Avinyó, 8-10

Está á punt de posarse á la venda
Lo que ví en la guerra.- *Diario de un soldado.*
por Eugenio Noel
Magnific volum en quart de XVI, 350 planes, 3 pessetes

Foc nou

Estem davant d'una forta recrudescencia del sentiment catalanista. Els símptomes escampats y aparentment inconexes dels últims mesos van tenir diumenge passat, a Barcelona, amb ocasió de la festa dels Jocs Florals, una confirmació definitiva. Y en aquestes darreres hores ja ho diuen, o ho mitj-diuen, els polítics, els periodistes, els cavallers investits d'autoritat pública y els ciutadans comentadors de l'actualitat.

Renaix el catalanisme. La caiguda deplorable de la Solidaritat, amb les desviacions polítiques que l'acompanyaren, desorientá tant fondament als patriotes catalans, que aquests pararen la marxa y acallaren les seves veus.

Creguts de que aquella parada y aquell silenci eren definitius, alguns homes, que ja de temps projectaven la seva fugida del camp nacionalista catalá, van comensar a descarnarse. Confiaven, no amb l'adhesió, peró sí amb la muda tolerancia de Catalunya. Y un dia feren solemne reconeixement de les institucions centralistes de l'Estat espanyol, abraçades sobre les runes de la nació catalana vensuda; y un altre dia oferien el seu ingrés als partits del régim, tots plens de xacres y de podridura; y un altre dia calificaven de trist, de funerari y d'impotent aquell mateix cant patriótic que abans havien honorat y enaltit amb els mots de «viril» y «magestuós» volentlo suprimir del repertori de l'Orfeó Catalá, que es qui ens ha ensenyat a tots plegats a cantarlo.

Tant han fet, tant han burxat, tant enllá han dut la seva inepta audacia, que han contribuit a promoure una franca reacció del sentiment catalanista. Y ara, quan senten espetegar a l'entorn del seu cap els visques y els «bons cops de fals», adopten la seva tradicional costum d'atribuir la culpa al nacionalisme republicá. Pueril recurs! Hem sigut per ventura nosaltres els qui hem trasssat les orientacions dinástiques, maurístes y caciquistes de la dreta? Hem sigut nosaltres els qui hem fet pronunciar al senyor Cambó els seus discursos de Saragossa, de Girona y de Reus? Hem sigut nosaltres qui hem dictat al senyor Ferrán Agulló els seus atacs d'aspecte ferrouxiá a «Els Segadors»? Hem sigut nosaltres qui hem escrit en les planes del diari regionalista aquella desgraciada desautorització al pobre setmanari dels ninots vermells?

Ja li estona que'ls homes de la dreta regionalista rellisquen y cauen tots sols, malgrat la seva fama d'«hábils». No cal pas l'empenta nostra pera durlos a la relliscada y a la caiguda. Ni tant sols ens en alegrem dels seus repetits mals passos. Hem demostrat envers ells, en moltes ocasions, una noblesa y un esperit de justicia que hem mantingut y seguirem mantenint amb tot y no trobar correspondencia. Y si un dia ells reconeixen els seus errors y de cor s'esmenen, nosaltres, desde'l nostre camp de llibertat humana y de llibertat catalana, serem els primers en celebrarho y aplaudirho.

Mentrestant, convensuts de que cap táctica durá el triomf de Catalunya si aquesta no está arborada per un potent ideal nacionalista, contribuirem amb entusiasme, amb abnegació, amb fe inquebrantable, a l'intensificació del sentiment nacional del nostre poble.

Entorn d'un incident periodistic

Germanisació

El perill alemany.—Les tendencies germanófiles a Espanya.—Anglofobia y francofobia.-Una gran tramola imperialista.—La ciencia, el art, la industria y el comers alemanys.

Fa pocs dias la alarmada suspicacia de la nostra premsa conservadora va exasperarse devant d'un fet d'aparencia banal. El govern francés havía expulsat, ó havía menasat ferho, al periodista espanyol Julio Camba, del territori de la República francesa. La severa conminació obeía al disgust que la injustificada campanya francófoba de l'aludit periodista en la premsa espanyola, particularment en «La Tribuna», havía produit als nostres germans d'ellá dels Pirineus.

El fet ha passat sense soroll, amb la sola enrabiada dels interessats y el verinós comentari de la premsa monárquica y conservadora, que ha aprofitat l'incident pera malparlar de la llibertat que'ls ciutadans gaudeixen a Fransa y demés paisos de regisme republicá. Aquell adagi nostre de «qui xerra, paga», ens ve com l'anell al dit pera comentar l'actitut dels «malgré tout» manárquics espanyols.

* * *

No's necessita molta vivor per haver observat el revifament de la campanya germanófila a Espanya, y no's pot amagar la táctica hábil y intrincada de que's valen els devots de la germanisació del nostre país. Densá de la proclamació de la República portuguesa que la campanya's reforma. Es clar que's tracta de la defensa del régim monárquic a Europa y d'un interés dinástic devant del perill republicá, lliberal y democrátic que avenca pavorosament fins al redós dels solis y dels ceptres.

L'Anglaterra lliberal y socialista; la Bélgica democrática; la Holanda patriarcal; lá Scandinavia avensada; la Italiá republicanitzant... venen a donar l'exemple que anuncia la posta dels reialmes que la sobirania popular substituirá fatalment per les repúbliques. Sols l'Espanya, l'Alemanya y l'Austria guerregen bravament el perill republicá y's solidarisen potser inconscientment pera la defensa de les monarquies amenasades. En l'ocult pacte van els alemanys a la devantera. Recordis qu'era a l'Alemanya y a l'Espanya aont aquell míser rei lusitá don Manuel de Braganza se girava demandant apoi material. Aquest va arribar tart per dissort de la monarquía portuguesa.

La República, á Portugal, consolidantse y progressant malgrat totes les escomeses externes, es el perill más viu pera les institucions espanyoles; l'exemple vehí, fará més proselitisme republicá, aquí, que la propaganda d'aquests partits republicans espanyols organitzats per viure cómodament dintre la monarquía. En la contingencia compromesa es natural que avui, l'Espanya monárquica cerca un aliat en les seves tribulacions; l'Anglaterra, qui la tutela diplomáticament—tal com s'ha revelat ara en les negociacions hispá-franceses,—en l'alt sentit del seu liberalisme respectador de la voluntad nacional dels pobles aliats o amics, no poden veurehi les institucions espanyoles cap garantía d'ajuda en cas del un moviment antiinstitucional victoriós; l'Austria té un greu problema nacionalista a resoldre amb l'Hongría pera distreures adobant la casa del vehí; la Fransa, ha pagar massa cará lá sevá pásivitat—la qüestió marroquina n'es un exemple dolorós—pera que pugui complarshi, y además té la República y l'antimilitarisme; la Italia, prou feina té y altrament l'ombra del Vaticá ens l'allunya; amb els demés Estats, no cal pensarhi. Resta l'Alemanya, imperialista y conquerídora, forta en la mar y en la terra, pletórica en la industria, audas en el comers, excessivament prolífica y amb influirs colonisadores.

L'Alemanya es l'esperansa dels nostres monárquics. Ells van a recullir en els seus Seminaris, la ciencia económica; ells s'embadaleixen devant les infinites linies dels seus regiments; ells s'assadollen del seu art gris y de la seva grisa filosofía; ells somnien l'ideal germánic de l'expandiment del seu imperialisme, encara que esmicoli les nacions opreses com la Polonia; ells accepten la seva imposició industrial, les seves ventatges mercantils; ells esperen l'egida de les balonetes y els canons germánics quan soni l'hora final dels solis que trontollen... Hi ha la consigna: agruparse les forces monárquiques extremant rudament la campanya antirepublicana, fent la política alemanya. Ara es l'hora crítica; Portugal, amb l'exemple inoportú; la Fransa, amb la patriótica orientació dels elements governamentals que s'agrupen entorn del ministeri actual en un desitg de resurgiment y de millora.

S'extén la germanisació impulsada per la febra monárquica. Sembla el sant-y-senya. Llegiu la premsa dinástica espanyola y se us revelará evident la tramoia: hi ha una rara unanimitat. La propria Alemanya hi ajuda de sota má. Jo us en descapdellaré un cap d'aquesta madeixa. Els dos diaris de Barcelona y Madrid, «La Tribuna», van a la capdevantera en aquest joc de germanisació. Arribarán fins aquí els fondos dels reptils alemanys? O voldrá venjarse den Clemenceau, el pulcre senyor Milá y Camps, qui li va dir de la seva morada monumental qu'era un afront a l'art?

La táctica primera consistí en guerrejar la Fransa republicana y d'aquí aquelles bajes diatribes den Julio Camba contra la civilisació francesa, diatribes que'l govern francés ha acabat expulsant a l'atribiliari corresponsal del territori de la República. Y, sabeu ont «La Tribuna» ha enviat an en Julio Camba pera malparlar de Fransa? A Berlín. La táctica va resultant coneguda per l'imperi de les circunstancies.

Jo reconeixo el plan de germanisació, dels nostres monárquics. Difamar la República portuguesa ara que va bé, influint pera una intervenció extrangera; bescantar la Fransa republicana, ara que els seus grans homes han arribat patrióticament a conjugar els esforsos de tots els partits en una obra de govern sólida y progressiva; refrenar els entussiasmes per l'Anglaterra que s'atreveix a realisar les reformes den Lloyd George y concedeix l'autonomía d'Irlanda; y lloar amb tota la hipérbole del carácter espanyol la imperialista Alemanya, obrintli el nostre mercat a les seves incitacions industrials que arruinen les nostres manufactures.

An aquesta furibonda campanya de germanisació que alimenten els monárquics espanyols, els homes avensats y els republicans hi hem d'oposar una ferma corrent panllatinista qu'ens aproximi la espiritualitat francesa y l'alt exemple lliberal inglés. L'ideal llatí, que'l germanisme'ns ensombraría, demana el nostre esfors de enamorats de la gran missió civilisadora que la cultura románica, representa fent vía pel món abrassats amb els nostres germans, herculs generosos del más gros y más preuat bocí de l'ánima de l'Humanitat, filla nostra!

RIBERA Y ROVIRA

ECOS

Abans d'ahir, un radical que té prou cervell pera nodrir a la redacció d'«El Progreso», á la junta municipal, a la minoría municipal y a tots els que prenen cigalons en els cafés del partit, el doctor Antich, fou interromput y apostrofat, amb soroll y esgarni, durant la seva conferencia. El doctor Antich, deia que's tenía d'esser honrat, sincer, lliure y revolucionari. Els radicals, no cal dir que varen protestar tot lo enérgicament possible, d'aquestes paraules.

Varem pensar: «¿Per qué no cantarán els radicals «disidents «La Marsellesa»? Quan en un partit la fe y els carácters decauen els que permaneixen purs, retornen a les doctrines primitives y omple l'aire l'himne que posá eréctils les ánimes dels evangelistes. Contra uns anarquistes parlamentaris se cantárien les estrofes del «Hijo del pueblo, te oprimen cadenas...», el psalm fet tragedia en els fosos de Montjuic. Contra uns monárquics claudicants, els reialistes fidels, entonarien la «Marcha Real». Contra'ls republicans traidors, venuts a tothom, desde'l ministre de la Governació fins als inspectors de policía, sería just que'ls que volen sostenir la llantia de l'odi, clamessin «La Marsellesa», com feu equitatiu el que abans d'ahir els catalanistes llensessin «Els Segadors» als ulls baixos — sí, sí, els ulls, més que a les aurelles — dels que han arrendat el crédit de Catalunya.

Y es curiós aquest aspecte de la política nostra. Al cap dels anys les dues estridencies, la catalanista representada per «La Veu» — el catalanisme sempre ha estat impersonal — y la republicana per en Lerroux coincideixen en el mateix to tranzigent y moderat. Y a les portes de la Lliga y de la Casa del Poble, truquen els puritans, clamant com el vell emperador romá: «Qué heu fet de les nostres llegions?». «La revolució es impossible» — anuncía en Lerroux». «L'autonomía no la lograrem. Tranzigim...» Y heusaquí com entre els dos casals hi pot haver una identitat. «L'ideal es massa lluny!», afirma en Lerroux. Y els de la Lliga assenteixen gravement amb el cap. Quan la Lliga llensa a lo inassequible les llibertats catalanes, en Lerroux, aprova y declara que'l senyor Cambó resulta l'únic temperament polític del catalanisme.

L'eco d'avui es aquest: «Els Segadors» y «La Marsellesa» no's canten sota'ls balcons del Govern civil, sinó que van a trobar com a protesta els balcons de «La Veu» y les portes de la Casa del Poble.

Indubtablement el Destí, s'ha tornat paradoxal y humorista. Abans d'ahir, els xiulets anunciaben als veins y també a les veínes del carrer d'Escudillers la consideració en que es tinguda «La Veu» pels catalanistes. Aquells xiulets tenien d'esser pera'l «Cu-Cut», mes el Destí, bromista, els va encaminar malament.

Conten y l'anécdota es certa, encara que sigui desmentida, que'l senyor Cambó, tenía preparada una xiulada al desápáregut setmánari. El senyor Cambó havía preparat les xiulades an en Dato, en l'época histórica. El senyor Cambó, té, doncs, una hermosa tradició de queixe de «claque». Els redactors del «Cu-Cut!» se resistíen a matarlo, manteninse en l'esperansa d'una reacció catalanistá y pera precipitar la necessaria desaparició, l'ilustre «leader» pensá en un vinticinc d'Abril en fret y civil. Una totpoderosa autoritat regionalista el poguó dissuadir y el «Cu-Cut!» se n'aná a l'oblit silenciosament, sense l'estridencia que'l gran patrici preparaba. Y el diumenge els xiulets, xiscaren sota'ls balcons de «La Veu».

Es precis convenir, senyors, que'l Destí juga frívol y molesta, amb les más series y llegítimes glories del regionalisme y que'l xiulet resulta esser com la famosa esposa de dos talls.

En el banquet anomenat dels Jocs Florals, se conserva la costum ben cortés y clássica de llegir els comensals poetes, els seus treballs, bé inédits o bé históricos, que solen ésser els més.

—El senyor Matheu! El senyor Matheu!—cridaren alguns.

El senyor Matheu s'excusá. «No porto res a sobre, absolutament res». El nostre company Xavier Gambús, xicot de bona voluntat y de bona memoria, s'ofert a recitar quelcom del senyor Matheu, el qual ho agraí molt y concedit que fou el seu permís, en Gambús s'aixecá y amb l'entonació que calía comensá a recitar la famosa poesía «A Felip V». El senyor Matheu se posá una mica pálit. No sería alló una carinyosa reconvenció catalanista pera la seva filiació regionalista? Podem jurar que lidesa del senyor Matheu, tothom pogué véuno, en nom del nostre company, peró la parela.

Els versos sonaven forts, com un cop de fals. En Folguera y Duran, en Martí y Juliá, en Guimerá, tothom aplaudía. L'entusiasme engarlandava la taula. De micá en micá, de la cara del senyor Matheu desapareixía el tó pálit y s'iniciava un vermell de joia. Tornaven els vells temps, tornava la joventut a l'ánima. La Lliga era lluny y aprop, ajuntant a tots, amor encés per Catalunya.

El senyor Matheu, a l'acabarse la poesía, hauría escrit, segurament, una altra estrofa, encara que sabés que no's publicaría mai a «La Veu de Catalunya».

Comentaris

El discurs del doctor Antich

El doctor Antich no es dels nostres, ni, probablement ho será mai. Hi ha de per mitj l'obstacle de la nostra concepció nacionalista, que ben segur no será professada mai per ell. Peró aixó no ha de fernos callar avui l'elogi que li volem dedicar.

El doctor Antich es un republicá que acaba de donar un bell exemple de sinceritat, d'independencia y de valentía. Abans d'ahir condemná cruament l'obra del seu partit, rectificá les paraules del queixe y senyalá'l bon camí que han de seguir les multituts republicanes.

Davant dels fanátics den Lerroux, atacá an en Lerroux; davant dels que volen exterminar per la violencia als dissidents, justificá y alabá la dissidencia. Hi hagué avalots y escandol y menasses y interrupcions; peró'l doctor Antich no's deixá imposar y si no digué tot lo que volía dir de la corrupció del seu partit, digué molt, digué prou pera que's vegés la seva abominació honrada y el seu divorci absolut de la podridura lerrouxista barcelonina. Volgué salvar la seva puresa política, desligantse del partit que deu execrarse en nom de la República y del Radicalisme, altres varons que'ns havien fet passar per integres y catonians no han sabut tenir el valent civisme de fer lo mateix. Veritat, senyor Giner de los Ríos?

El doctor Antich no empleá paraules fortes pera ses incriminacions. Potser fou per aixó que pogué acabar el seu discurs, menasat repetidament d'esser interromput per les colles intolerants de la Casa del Poble. Potser fou també perque ell—que te mes mentalitat y mes personalitat que no pas tots els regidors y'ls diputats del seu partit, llevat del queixe, y no li ha estat donada cap acta—ha sabut crearse amb ses predicacions un prestigi y una simpatia en les masses, de home que no busca res de personal en la política. De totes maneres, hi ha que reconéixer que l'orador tingué gran habilitat, abandonant els temes perillosos quan la fera bramava massa fort; pero tornant a l'atac, pausadament y sense disfrassar ni atenuar el concepte, quan la tranquilitat—una relativa tranquilitat—regnava en l'auditori.

Si'l partit radical no fos ja un mort, diriem que'l doctor Antich li infert abans d'ahir una ferida mortal; ara podem dir que no feu mes que precipitar l'enterrament del cadavre. Perque no pot seguir infeccionant la nostra vida pública un partit democrátic que funciona normalment sota un poder personal, governat per un dictador, y amparant y protegint als que l'opinió t'tila d'inmorals. Aixó ho digué'l doctor Antich, mentres una part grossa del públic, interrompent y escandalitzant, donava una altra raó contra'l polític que ha introduit com a sistema l'intolerancia en les masses, en lloc d'educarles en la vida de la ciutadanía y del respecte a l'adversari.

El doctor Antich parlá ademés de l'Esquerra, sense dir res de nou. Y després feu una crítica dura dels republicans espanyols, en la que hi estem conformes, como gairebé hi estem en la part que'n podriem dir orientacions, fora de la qüestió nacionalista, perque a nosaltres, encara que li sembli extrany al doctor Antich y a tl'altres que no'ns coneixen gaire, no'ns espanten les idees avensades, si les predica un home honrat, amb alguna major solvencia que qualsevol aventurer, que fa d'avensat per ofici.

Sobre un article den Millet

NO PER VICI, PER CONSEQUENCIA

El mestre Millet ha publicat en «La Veu de Catalunya» un article titolat «Als descontents» que ha fet que, jo, chorista de l'Orfeó Catalá, agafés la ploma pera contradir alguns conceptes en ell emesos; ja que estic plenament convensut que, contra la seva costum, hi ha posat més el cap que'l cor.

Les ressenyes publicades per l'Agulló a «La Veu», y darrerament l'article del mestre Millet, han acabat de convencer en alguns, que els castellans ens ha possejat triomfalment pels carrers de Madrid y potser fins a fer creure, com deia l'Agulló, que allá ja ni's parlava de «toros», y jo dec afirmar ben alt, per bé de l'Orfeó y pera que'l nombre de descontents sigui lo más reduit possible, que l'indiferencia del poble de Madrid, com es natural, es demostrá sempre, y pera comprovarho citaré l'acte més solemnial que corporativament y públicament celebrárem, que fou la colocació de la senyera als balcons de casá la vila, ahont els que hi eran no veierem, per part del poble, cap demostració d'entussiasme y pis que no s'hi trobaven els hi recomano es fixin en les fotografies y molt particularment en la publicada en la primera página de «La Actualidad» y veurán la plassa ocupadá per mitja dotzena de persones.

Molts altres cassos podria citar; la mateixa sortida de Madrid, en qual estació hi devien haver una cinquantena de persones a despedirnos, la majoría de la Simfónica; més fora feina llarga y tampoc s'ho mereix la cosa.

Que'ls éxits al Reial foren grandiosos, no's pot pas negar; d'aixó se'n despren un gust artístic que ningú'ls hi nega; peró d'aixó a extrenyer llassos de germanor entre'ls dos pobles hi ha molta diferencia, fora que potser algú cregués que contra la costum entre gent civilisada, haviem d'esser rebuts a cop de pedra.

Aquesta germanor no pot existir mentres hi hagin lleis de jurisdiccions, la nostra llengua sigui excluida de la nostre Universitat y demés establiments docents y mentres d'en tant en tant encara vinguiu decrets com el darrerament publicat per l'actual ministre senyor Barroso, contra'l dret catalá; mentres aixó duri, el problema catalá será'l mateix de quan el mestre Millet emprengué la direcció de l'Orfeó, en quals temps estic segur que no hauría pas escrit aquest article; y no cregui, que sigui odi lo que prediquen els descontents, sino sols amor, gran amor a tot lo nostre, y naturalment que'l que sigui contrari a lo nostre, será ell el que'ns sentirá odi, y nosaltres l'aburrirém; fora qu'aném admirant lo dels altres y deixem l'estimació a lo propri.

Ja veu, doncs, qu'aquest crit d'intranzigencia que resona arreu, no es pas com ell diu, un vici de ritme en el vers, ja que res ha esdevingut que pogués ferlo variar.

Y en quan al concepte que crec menys sortit del cor del mestre Millet, es l'exposat en el següent paragraf del seu article:

«Si's pobles que integran l'Espanya tornen a tenir conciencia del tremp del seu propri esperit, aquélla ressuscitará á la vida forta dels grans estats.»

El mestre Millet, que'm pot donar llissons de catalanisme, sab prou bé que'l nacionalisme va a la descomposició dels grans estats, treballant pera donar a cada nacionalitat, la direcció del seu propri govern, y aixó els nacionalistes catalans si que ho defensarém sempre, com a vici si's vol, peró ho defensarem mentres no veiem assolides integralment les nostres aspiracions.

Per últim, diguí francament el mestre Millet, si amb les teories que vol defensar en son article hauría l'Orfeó fet el camí que ha feb, ni si ell en els primers temps hauría tingut prous energies per sostenirlo, si no hagués sentit aquell sentiment romántic de l'idealitat que ara sembla vol despreciar.

F. CASTELLS.

La premsa catalanista y la mort del "Cu-cut!"

Unánimement ha condemnat la premsa catalanista l'actitut de «La Veu de Catalunya» amb ocasió d'aquella caricatura del «Cu-cut!» tant minsa com famosa. Altre periódic regionalista com «La Sembra», de Varrasa, censura agrement al diari del carrer d'Escudellers. Ningú podrá dir, doncs, que sigui la malvolensa d' EL POBLE CATALA o de l'Esquerra la situació desairada de «La Veu», víctima, com el mateix «Cu-cut!», de les propies culpes.

Dels comentaris que en aquesta qüestió dedica la premsa catalanista, en reproduirem dos; el ja aludit de «La Sembra» y el de «Gent Nova», de Badalona, setmanari adherit a l'Unió Catalanista.

De «La Sembra»:

«L'anada del «Orfeó Catalá» a Madrid ha tingut un lamentable epíleo: la mort del festiu setmanari «Cu-cut!», una de les millors armes de que ha disposat el Catalanisme militant durant onze anys. No l'ha mort l'enemic, sinó sos propis amics que han sacrificat en moments d'ofuscació passatgera una eyna de combat que feya respecte als qui ens odien.

Hem representat el desairat paper del aucell de la faula qui, estarrufat per les traydores alabances de la guineu, golosa de la llemiadura que s'anava cruspint, se la dexá caure i pendre per la seva astuta aduladora. Que vagin fent boca ara els catalanófobs amb les despulles de l'infortunat «Cu-cut!» mentres els arriba l'hora de posarse a la feina que tant desitjen de cobrir la nostra terra de sal.

Car, massa car, hem pagat l'éxit artistic que l'«Orfeó Catalá» s'ha guanyat a Madrid. A tal preu ja no té comptre proporcionar a la Vila de l'Os el plaer de sentir les nostres cansons.

Amb fonda amargura hem de dirho: podrá discutirse la oportunitat de la idea que inspirá la caricatura del «Cu-cut» i la seva execució más o menys afortunada: per uns hio será i per altres nó i res hi ha que dir perquè cap obra humana ha obtingut mai un «placet» universal; però just es que's diga que'ls qui menys han estat en son centre en el cas que comentem són els qui, per companyerisme o per afinitat d'idees, tenien el deure d'amparar el «Cu-cut!» rebatent valentment les exagerades censures de que'l feren objecte sos enemics de sempre.

Ho diem sobretot per «La Veu» qui, sense ferse solidaria del significat que puga atribuirse a la caricatura del «Cut-cut!» no devía abandonar al company a les ires dels enemics».

A continuació «La Sembra», pera demostrar en alguna cosa la seva filiació regionalista, dedica al nostre diari quatre paraules de mal gust, que no mereixen ni la pena d'esser per nosaltres recullidas.

De «Gent Nova»:

«Mes heus aquí que de la manera més impensada, en ple periode constructiu, una caricatura vulgar y carrinclona, que en altres ocasions hauria passat sens cridar l'atenció de ningú, l'ha fet morir de la mala mort, sens ni tan sols tenir un noble gest de revolta, contra els seus atacants.

Jo per la meva part protesto de la caricatura grollera del «Cu-cut!» enpró protesto encara més de la agressivitat d'aquest element de la colonia castellana que han callat com uns morts sempre que Catalunya ha sigut vexada y insultada y que ara es ceben d'una manera llastimosa en el cuigut. Es impossible sense que'n pateixi la propria dignitat, admetre aquesta diferencia de criteri jurídic entre'l mateix delicte comés a Madrid o a Barcelona, contra catalans o contra castellans. Protesto

de la baixesa dels catalans de diferents punts, que han anat servilment a donar excuses com si tots els catalans fossin culpables de lo que fassi un desaltrat; y després y trovp injustificat el rigor amb que s'ha procedit contra el pobre ¡Cu-cut!, empresonant el seu director, y processantlo per l'enorme delicte d'injuries a la Patria delicte que no sabem veure per més prim que mirem. En tota aquesta questió hi ha quelcom depressiu pera la dignitat de Catalunya y dels seus fills, quelcom que ve a donar un mentís a certes polítiques d'atracció y a certes suposades estimacions fraternals. Oh, si; ens estimarán molt, mentres els catalans de Madrid vagin a protestar humilment per una ofensa real o suposada contra la Cort y no tinguin esma ni per piular cada vegada que la premsa y els escriptors castellans insulten greument la nostra terra; ens estimarán molt mentres siguem bons minyons, humils, «laboriosos» y mansois, y fins el Centro Madrileño de Barcelona ab tó olímpic y orgullós ens otorgará la seva protecció...»

L'anticatalanitat de'ls de "El Progreso"

"Las noches del Liceo"
Resposta a un article (?)

Deia jo en el meu article de fa uns quants dies que «El Progreso» tenía un pobre home que's firmava «Rubatino», que es el que fa de crític musical d'aquell diari, com podría servir «cigalónn» a la «Casa del Pueblo», el qual feu un article (sic) violent contra la senyora Ruskowska, per haver cantat aquesta un fragment del «Mephistofeie» en catalá. Y jo prenent peu d'aquesta etzegallada, vaig limitarme a posarhi al peu, uns comentaris.

Donchs bé, en «Rubatino» surt amb un article kilometric, insultantme d'un modo fastigós y donatme a compendre que no m'havía equivocat al tractarlo de pobre home, ja que's veu qu'efectivament es molt pobre, molt, d'inteligencia y sobre tot d'educació. Pera prova, aquí van unes quantes paraules trovades al etzar en el seu «bell» article a mí dirigit y que demano llegidor amic, que'm perdonis el posarles sota la teva vista, no acostumada a semblants porquerías. Diu en «Rubatino» entre altres coses «desplante insolente, basura, escupidera, cerdos, vomitando, majaderia, cobarde, turiferario, etzétera, etc.», quals paraules me serveixen d'apoi y de prova palesa per sostenir, que no anava equivocat respecte a judicar, l'educació, nivell intelectual, finura y elegancia d'istil d'aquel «Rubatino».

L'home naturalment, está enfadat perquè li vaig dir anti-catalá y altres coses y no tenintne prou amb mí y no sapiguent d'aont ha sortit el tret, en el seu «exquisito» article (?), ataca d'una manera baixa a un distingidissim literat, home honorable baix tots punts de vista y de reconegut talent y del qual el «Rubatino» está cent brasses dessota pel cap baix y que'm perdoni l'amic literat la comparança.

A n'aquet no tinc d'esser jo qui'l defensi, si creu convenient contestar a les etzegallades d'en «Rubatino» ja ho farà; en quant a mí, aquí va la contesta que dono al pulcre, distingit y finissim crític (sic) de «El Progreso».

Que refermo tot lo que en el meu article deia y puc dirho, tota vegada que en l'article d'aquell home, objecte de'l meu escrit d'avui, hi llegeixo encara «y repudiar ciertas cursilerías y no lo es floja cantar un número de una ópera en otro idioma distinto de aquel en que dicha ópera se canta» y mes avall parlant del trevall de la senyora Ruskowska, insisteix en calificarla de antiartística, ridícula y cursi y tinguis present que's refereix a haver cantat un fragment de la obra en catalá.

Am aquí vé que mi pintat un cas molt curiós y es que un o dos dies després d'aquesta reventada a la gentil artista plonesa, en «Rubatino» usant el seu nom y no aquest pseudónim va anar a trobar a la senyora Ruskowska, pregantli que anés a cantar a la «Caza» gratis, pro va guardarse prou de dirli que aquell que l'invitava, era el «Rubatino» que desde les columnes de «El Progreso» la posava en solfa perque aleshores es casi segur que la senyora Ruskowska, devant d'una demostració tant poc delicada, no hauría anat á cantar á la «Caza» y així a l'anti-catalá «Rubatino», repeteixo, anti-catalá per excelencia encara que a n'ell li pesi y critic dolent, molt dolent, tres vegades dolent, malgrat el seu istil literari d'una exquisidesa en el léxic gens corrent, no li convenía de cap de les maneres. I aquí tens llegidor retratat de còs present aquest home que embruta, si es que poden embrutarse mes de lo que ho están, les fastigoses columnes de «El Progreso».

El «Rubatino» després de dedicarme un sens fi d'insults y grollerías que demostren si li devía courer l'articlet meu, me diu que'm fará o deixará de fer segons lo que digui y acaba amenaçantme an una frasse pinxesca, volguent dir que'm pegará si escric lo que ell no vol que escrigui.

Pro com que a en «Rubatino» per dissort, ja fa temps que'l conec aixís de vista, perqué fins avui encara no tinc amistat amb segóns qui, m'ha fet riurer llençant aquesta bravata y m'ha recordat allò del qüenjo d'el portugués: «Castellá, si'm treus del pou, te perdono la vida».

I ara que parlo de qüentos, el día que disposi d'una mica de temps, contaré una rondalla polonesa molt curiosa qual nom es «L'agulla de corbata» o bé una altre de no menys curiosa encara, titulada «Qué s'han fet certes paneres» que m'explicá un meu amic a l'arrel de la temporada que vinguè al Liceo el senyor Stracciari.

I tornant a el «Rubatino» dec dirli que prengui forsa tila, que no li convenen a la seva edat certes enrabiades y podría ser que a conseqüencia d'un cop de sang ne vingués una desgracia y que tingui present que com que per ara ¡ne molta salut, té «HOLTZ» per estona, disposat sempre a ferli veurer els papers ridicols y les etzegallades que fassi y pugui fer y al mateix temps contarli certes cosetes molt interessants y molt amagudetas. Ah! y en quant a n'allò del pseudónim, encara no'm plau.

HOLTZ

Escrit el present article, veig que'l senyor Alard, crític de «El Diluvio», en el nombre d'avui 6 de Maig, pica els dits d'una manera brillant, al infelis y ridícol «Rubatino». Veig que la cosa ja escampa; quin será el día que aquest avergonyit d'ell mateix, deixará d'empastifar les columnes de «El Progreso»?

Una vergonya y un perill

L'impresió que's treu de l'últim debat parlamentari, es una impresió de tristor suprem, com devant d'una rossa corrompuda. Tot home decent ha de sentir que'l cor se li revolta, enfront de l'estat de descomposició que tian posat de manifest les paraules dites en el Parlament amb motiu del procés del «Ratón pelao».

Les imprecacions a tall de comedia de capa y espasa de l'actual ministre de Governació y llavors de Gracia y Justicia, les habilitats d'en Canalejas, la seua excomunió contra'l diputat de la majoría que ha fet la revelació de lo succeit entre bastidors quan aquella célebre causa, les denegacions d'en Sánchez Guerra, en profit del qual se feu la falsificació que's perseguía, no han pogut desvirtuar les acusacions llensades, ni amagar el fet d'haverse celebrat a casa del propi ministre de Gracia y Justicia, una reunió pera burlar la llei y cercar la manera de que un home culpable d'haver comés una falsificació en document públic anés al carrer en comptes d'anar a presiri a purgar el seu delicte.

Y això fou l'epílec de la vergonya. Pera arribar an aquest resultat se dilatá durant anys y anys la resolució del procés, se trasbalsaren jutges y fiscals d'una banda a l'altra, se cometeren tota mena d'infamies, portant d'Herodes a Pilat als individuus de la magistratura que volíen complir el seu deber de fer complir la llei y ascendint com a premi an aquells que la torsaren segons desitjos dels interessats en que no's fes justicia. Tot això s'ha dit y tot això s'ha provat, provantse que era a casa del propi ministre encarregat de vetllar per la recta administració de justicia que's maquinaven les martingales pera burlarla.

Com a resposta pera desvirtuar els carrecs formulats pel senyor Ruiz Jiménez, diputat ministerial que 'n aquella ocasió intervingué en aquest assumpte y que ara n'ha revelat les vergonyas, en Canalejas no ha trobat altra cosa sino acusarlo d'haver parlat per despit de no haverlo servit el ministre de la Governació en quelcom que desitjava. Com si això atenués la prevaricació d'aquest quan era ministre de Gracia y Justicia en les esmentades circunstancies! Sigui veritat sigui mentida 'ls móvils que hagin mogut al senyor Ruiz Jiménez a esbombar lo succeit, els fets resten els mateixos. Y el fet de que un ministre de Gracia y Justicia intervingui en les maniobres pera deixar lliure de castic un delinqüent, posa de manifest tota la corrupció de l'actual regim politic.

Perqué no es sols el senyor Barroso y demés senyors que participaren en la vergonyosa martingala qui ha quedat de cos present a conseqüencia d'aquest debat; es tot el régim. Un regim ont se torcen tant vergonyosament les balances de la justicia ha de desapareixer, mal no sigui sino pera seguretat dels ciutadans. Allí ont l'administració de la justicia no es una cosa ferma y inalterable, no hi ha vida possible. L'honra, l'hisenda, la llibertat y fins l'existencia dels ciutadans, están a mercé de qualsevol home sense escrupuls.

Això no'ns ve de nou, ja ho sabiem de temps que'ls governs dinástics no s'han estat mai de convertir la justicia en instrument politic. Quants y quants exemples no n'hem vist durant les diferentes tongades de persecució de la prempsa catalanista y republicana? A nosaltres una vegada s'ens denunciá y processá per haver dit que de Zamora no'n sortien sino les célebres martingales. Pero mai s'havía posat de manifest en ple parlament aquesta vergonyosa xacra en termes tant descarnats com ara, al dir y provar que es en el propri despaig d'un ministre de Gracia y Justicia que's busca la manera de burlar la llei y deixar sense cástic un delinqüent mereixedor de presiri.

Contra'ls nous tributs

El Circul de l'Unió Mercantil crida la atenció als seus socis y a tots els industrials sobre la gravetat que entranyen els aumenta tributaris projectats pel ministre d'Hisenda en el R. D. que acompanya el plan de Pressupostos pera 1913.

El senyor Navarro Reverter ha procurat que tals aument no causessin alarma a l'opinió pública pera la qual ha acentuat amb molt empenyo la nota de que en el Projecte de pressupostos no's introdueixen reformas, limitantse a reduir gastos. Empró de la lectura de dit projecte y del de modificació d'impostos que l'acompanya se'n treu en clar que les classes mercantils y les proletaries van a experimentar seriosos gravamens en llurs tributs, si no organisa inmediatament una ferma protesta contra els propósits del ministre d'Hisenda.

L'industria mes perjudicada será la dels modestos comerciants y banquers que tributen per l'epígraf núm. 37 de la tarifa segona de la contribució industrial y de comers, als quals sels aumenta en un 100 per 100, essent la quota fixa actualment a Barcelona, sense recarregs, de cinc mil 330 pessetes. Als industrials y comerciants dels demés epígrafs de dita Tarifa se'ls aumenta fins a 15 per 100 y als inclosos en les Tarifas 1, 3 y 4, el recarreg arriva a un 10 per 100.

Hi ha que tenir en compte, pera considerar l'enorme sacrifici exigit a dits contribuyents, que enguany ha comensat a devengarse l'abusiu recarreg del 2 per 100 creat a instancies de les Cambres de Comers y que l'any passat foren elevades a preus inverossimils les quotes contributives d'algunes de les classes de dites tarifes amb motiu de les reformes del senyor Cobián.

Las societats resultan també molt perjudicades per les modificacions introduides en l'impost d'utilitats y en especial per las del que grava sos capitals. Aquest impost que feu creser l'any passat a raó del 3 per 1.000 s'eleva pera'l vinent al 5 per 1.000.

Una altre notabilitat del projecte de pressupostos competeix en l'aument de diversos impostos de consums, precisament quan el Govern actual te en son programa l'abolició dels mateixos. S'eleva l'impost sobre'l consum de gas a 4 cts. per metre cubic, a 8 centims el kilovat hora d'electricitat y a 5 centims el kilogram de carbur de cals. L'impost sobre'l consum de la sal será de 20 centims per kilogram, representatiu d'una exacció verdaderament inhumana que gravará totes les famílies sens distinció y totes les industries que empleen dit article. Un altre impost de consums qual tipo contributiu s'eleva es el que posa sobre'l café, la canyella, el pebre y'l té, articles d'us general en totes les classes socials que amb el nou recarreg pagarán l'enorme xifra de 1 pesseta per 10 kilos. Aquestes son entre altres, les principals reformes que afecten d'un modo particular a l'industria y'l comers. Lo exposat es prou pera demostrar com aquests dourán soportar la part mes important dels recarregs, que veurem a continuar la serie no interrompuda dels mateixos, si tots els elements mercantils no realisan un gran esfors colectiu pera enderrocar els projectes ministerials.

El Circul de l'Unió Mercantil al donar la veu d'alarma espera que la campanya que va a empendre, semblant a la que inicià contra 'ls projectes del senyor Cobián en 1910, será secundada per quants siguin afectats per les reformes.

L'inauguració de les obres del canal de l'Ebre

Diumenge al matí sortí vers Tortosa el tren especial que duia els invitats a l'acte inaugural de les obres hidráuliques de l'Ebre.

A Tarragona tingué lloc l'anexió dels vagons reials an els nostres vagons de segona; y després de les cerimonies y presentacions de rúbrica, seguirem el nostre viatje.

Ferem una petita parada a Cambrils, ont ademés de l'arcalde y regidors, hi havía una xaranga y forsa concorrencia fácil a l'entusiasme.

També a l'Ametlla y Ampolla tingueren lloc presentacions d'arcaldes y rectors.

A les 9'28 arrivarem a Amposta. Una llarga, interminable corrua d'automóbils—reculits de tots els indrets de Catalunya—ens esperava y depressa ens dugué al Partidor, qual inauguració devia ferse. Una tribuna pera'l rei, palatins y próxims regidors; un clós pera'ls demés; tot bellament ornamentat per en Morgas y Alarma. Un cop oida la missa de campanya que deia un capellá a l'altre banda del canal, el rei marxá vers una comporta del canal y l'obrí; obrí després la comporta d'una accequia y finalment la d'una regadora. L'inauguració era llesta. El rei firmá en un álbum, el senyor Cañé pronuncia un discurs y els mateixos vehicols ens tornaren, corrent sempre, a l'estació d'Amposta.

Som a Tortosa. A peu anem a la sortida del túnel número 4, pera inaugurar la lápida dedicada a don Rafel Izquierdo, que fou l'autor del projecte y director de l'obra del canal. Parlá don Josep de Zulueta, president del Consell d'Administració de la Societat del Canal, que en precises y concises paraules explicá la tasca realisada, la perseverancia y talents de l'enginyer Izquierdo, el secular calvari perque ha passat aquesta obra avui coronada y que ja era autorisada per en Ramón Berenguer en 1148. Li contesta en nom del rei, son ministre, senyor Villanueva. En nom de la família del senyor Izquierdo parlá el senyor Romanyá.

Com era natural, a la Catedral se cantá un Tedeum solemne, y seguidament, a les Cases Consistorials, davant del rei, desfilaren les forces vives tortosines, amb llurs trajos de tradició—les mitjes blanques enmoldant les fortes cames y els amples barrets negres.

Altra vegada formá davant nostres ulls la llarga rastallera dels automóbils, invitantnos a pendrehi seient.

Som a Tírenys, després d'una cursa rápida, pera un paisatje que fora delicios sino l'ennuvolés una pols triomfal, que ens deixa blancs. Per fortuna y per polida previsió dels organisadors, a Tivenys hi ha respalls, waters, renta mans, tovalloles y guardarroba, tot elegant y cómodament dispost.

A les 14, seguint el programa, té lloc l'esmorzar del rei, que també es un poc el nostre. Ben servit, ben combinat y menjat amb bon apetit. S'alsá el rei,—que era sentat en taula apart un xic mes enlairada que les altres—entre en Josep Zulueta y el ministre y ab els demés preeminents,—y amb pocs acompanyants s'embarcá pera visitar el canal de la dreta.

Retorn a Tortosa y a Roquetes. Pols y automóbils, altre volta. A ambdues vores del camí pagesos y pageses ens contemplen y mitj riuen.

El rei s'atura a Roquetes pera una altre recepció. Els demés seguim, enfilantnos a l'Observatori de l'Ebre, ont a la poca estona compareix el rei. Una gran agitació de negres sotanes; els jesuites corren vers el réi; el pare provincial, amb tó d'homilia, li recita un discurs; després, li parla també un altre jesuita. La visita als sens fi d'aparells d'astronomia y química dels jesuites entreté llarga estona al monarca. Una salve l'entretá encare més. Tothom es als automóbils, impacients. Ja passa l'hora senyalada en el programa—seguit religiosament—pera la sortida del tren. Per fi, acava la visita de l'Observatori; muntá'l rei en son auto que surt a gran velocitat deixant aturats als demés autos. Quan aquets arriven a l'estació, el tren reial havía sortit. Se parla, se discuteix, se imaginen solucions y finalment y per forsa s'adopta la de no fer res. Cinquanta tres invitats y gairebé tots els periodistes esperarem el correu de Valencia que a les dugues de la nit ens duia camí de Barcelona, molt amada ciutat nostra.

* * *

Les obres inaugurades, adhuc vistes amb preses, han deixat en nosaltres una bonissima impresió de cosa gran, de fruitosa trascendencia pera tota la comarca que anys a venir será una de les més riques de Catalunya. Un sol detall delata la tasca feta: el túnel obert en la montanya pera pas del canal te prop de dos kilómetres de llargaria. Es també notable'l cas que s'ha donat en aquestes obres—cas sense precedents a Espanya, segons crec—de tenir lloc l'inauguració avans de finir el plas de la concessió; se podrán fer dugues cullites d'arros més de les que's pensava.

Aquestes obres tenen, ademés, una garantía d'éxit que no han pogut assolir altres de mena semblant. A tot arreu a l'intentar obres hidráuliques com aquestes, empressaris y regants no s'avenen y's fan continua guerra, fentles extenses. Aquí, no; tots marxen d'acord y es nixis com l'obra adquireix solidesa y promet segur profit.

Sentim no tenir mes espai pera l'explicació de les realitats, projectes y organisació de la Companyía del Canal, tenint que deixar de banda detalls interessants, que, als susdits, anava afegint la paraula clará y ámical de don Josep Zulueta.

QÜESTIONS MUNICIPALS

Réplica al Dr. Antich.—L'obra socialisadora y progressiva a l'Ajuntament.

En la conferencia pública del passat diumenge, va dir el Dr. Antich' que'ls regidors esquerrans y els regidors lerrouxistes no han fet a l'Ajuntament obra socialisadora y progressiva, afegint que segueixen els monopolis y'ls contractes dels serveis públics. Y de tot això el conferenciant no'n donava la culpa als queles, sinó als catalans, considerant an aquets individualistes y enemics de l'associació.

Nosaltres podem dir que en aquesta qüestió concreta, el Dr. Antich s'ha equivocat de la manera mes llastimosa. Va esser injust al censurar als nostres regidors y als catalans en general. Perqué es dels lerrouxistes, de tot allhora que l'enormie culpa de que a l'hora tots els lerrouxistes, l'immensa responsabilitat. Ajuntament no existeixi una obra de socialisació y de progrés, ni topin amb obstacles els monopolis urbans y'ls contractes onerosos.

En el passat bieni tota l'actuació lerrouxista ha consistit en fer fracassar els ideals renovadors y en viciar la puresa de l'obra administrativa.

Va resoldre contra el municipalisme la neteja de la ciutat, la neteja de la xarxa de clavagueres, y la reversió dels tramvíes, amb la circunstancia agravant de afavorir contra la finansa a empreses privades.

Va fer detestable administració en els concerts de la benzina y de la cals, el guix y el ciment; en la solució Rivas-Sans del problema de la portada de aigües, en la qual deixava en descobert més de trenta milions de pessetes; en l'escandalós aument dels gastos de l'Ajuntament, que ha aixecat en més de dos milions el déficit crónic del pressupost ordinari; en la major part de les exencions de subasta, pera adjudicar a preus sospitosos y excessius serveis municipals; en les vergonyes del cartipás testamentari del passat desembre.

Va donar una solució cara y plena de vicis de nulitat al concurs de la llum, afavorint a les empreses actualment explotadores, que cobren més de un milió sobre el just preu del flúid.

Això ha sigut dictaminat y defensat pels lerrouxistes, atacat amb valentía pels regidors nacionalistes. La culpa, doncs, es dels regidors radicals, no de l'esquerra catalana ni del poble.

Y per això era y es absolutament impossible una coalició de radicals y nacionalistes pera exercir el govern de la ciutat. Qui estimi els ideals progressius, defugirá tota inteligencia amb els lerrouxistes, que actúan contra tota tendencia moderna y progressiva. Qui tingui puresa d'ánima, s'apartará resolutament dels defensors de dictámens iniquament lesius pera els interessos de Barcelona.

En Lerroux prefereix la disciplina a la moralitat, l'automóbil a la puresa de la conciencia. Els homes de més relleu de l'esquerra, són, pel contrari, homes purs y de moralitat inmaculada. Aixís hi ha un insondable abim entre el lerrouxisme y l'esquerra patriótica de Catalunya.

Estudis Universitaris Catalans

En la octava llissó del curset de «Filología románica» dels Estudis Universitaris Catalans que explica el professor don Manuel de Montoliu, tractá aquest d'alguns preliminars indispensables al estudi de la primera época románica de les llengues novo-llatines. Compará el gran d'evolució de les distintes llengues romániques, fent notar la gran diferencia entre'l francés y provensal antics y el francés y provensal moderns en relació al carácter més conservador que han tingut en llur evolució altres llengues romániques. Passá a enumerar les fonts d'ont deriva el nostre coneixement de l'historia de les llengues romániques. Entre les escrites esmentá el «baix llatí», definí el seu carácter, y explicá l'utilitat que podría tenir per formarse idea aproximada de l'evolució lingüística anterior al segle. IX. Enumerá les consequencies que en aquest sentit se podíen deduir en determinats casos de les locucions, paraules y grafies d'aquest llatí barbre, posant alguns exemples aclaratoris. Com illustració an aquesta materia llegí el professor alguns fragments de la «Consagració de la Seu d'Urgell», document de principis del segle IX, y'n treguè interesantíssimes consequencies sobre l'estat reial de la nostra llengua en tant reculada época. De les altres fonts escrites, redactades ja íntegrament en vulgar, esmentá les que constitueixen els monuments més antics de les principals llengues romániques indicant la data de llur redacció. Passá després a estudiar els successius enmanlleus que varen fer aquestes llengues al llatí literari conrenant per les classes cultes, y feu veure l'origen de moltes formes romániques dobles d'una mateixa forma llatina, explicant amb exemples trets del catalá la divisió entre paraules savies y populars. Finalment, distingí les distintes épiques en que entraren aquestes paraules savies en les llengues romániques, indicant el decisiu paper que van jugar en aquesta introducció l'Iglesia y el Dret durant tota l'Edat mitjana.

Com se veu la materia, que fou tractada amb gran claretat pel professor, fou tant vasta com interessant.

El Noguera-Pallaresa

Ahir al matí estigué a visitar al senyor Prat de la Riba una comissió de personalitats de la provincia de Lleida, junt amb els seus senadors y diputats pera invitarlo a l'Assamblea magna internacional que's celebrará el día 19 del present mes pera donar impuls a les obres del ferrocarril de Noguera a Pallaresa.

La comissió era formada pels senadors don Emili Junoy, don Ignasi Girona y don Joaquim Sostres; diputats senyor Moles, Rodés, Matheu, Riu, y Maciá; president de la Diputació provincial de Lleida, don Josep Gil y Doria; president del Círcol mercantil, senyor Florense; president de la Cambra de Propietat Urbana, don Marián de Gomar; y l'alcalde de Lleida, senyor Mor.

* * *

A l'objecte d'interessar a l'Institut Agrícol Catalá de S. Isidre a l'Assamblea Internacional que's celebrará á Lleida el día 19 del corrent en pró del Noguera-Pallaresa, ahir a la tarde va visitar dita enfitat una Comissió que acompanyada dels senadors y diputats de la provincia de Lleida, estava constituida pels senyors següents: don Josep Gil Doria, president de la Diputació de Lleida, don Pere Mor, arcalde y president de la Cambra Urbana, don Manuel Florensa, president del Círcol Mercantil y don Llatzer Civís, diputat provincial.

La representació de la Junta de l'Institut que va rebre la visita després de mostrarse agraída a l'atenció, feu vots per la rápida realisació del progecte, que deuen mirar amb interés y simpatía totes les comarques catalanes, per lo que oferí l'incondicional apoi de l'Institut y l'assistencia a l'assamblea.

Fallo d'un concurs

Al Concurs d'aparells insecticides pera les plantes, organitzat per l'Institut Agrícol Catalá de Sant Isidre, s'ha dictat el següent fallo:

Primer premi 500 pessetes, al grupu d'aparells presentat per la casa Kegels y Vila.

El segon no s'adjudica.

El tercer premi de 200 ptes., als aparells presentats per Félix Schlayer.

També s'adjudican diferents accésits y diplomes honorífics.

Teatres y Concerts

Concert Dodero

El dissapte de la setmana passada donà son anunciat recital en el Palau de la Música Catalana, el jove pianista don Ernest Dodero, aventatjat deixeble de la professora Onia Farga.

Teniem les millors referencies de les qualitats pianístiques del jove concertista y varem assistir al recital amb l'interés que's rem assistir al recital amb l'interés que's de suposar. Realment, no'n varem sortir defraudats, sino que pel contrari, ens endugueremn una excelent impressió y un falagador entussiasme.

El senyor Dodero té un domini complet del mecanisme y frasseja amb una delicadesa y precisió, admirables. Además, el nostre artista posseix una flexibilitat artística meritíssima y així no es estrany que vagi interpretar amb igual acert y mestría a Bach, Beethoven, Mendelsshon, Chopin, Albéniz y Litz.

Això no obstant, ont els ap'audiments del públic varen esser més unánims y sorollosos, fou després de la interpretació admirable del «Clair de lune», de Beethoven. No es possible donar á aquesta composició magistral, més encertadíssims matissos y refinaments de dicció, y així, en efecte, ho comprengué l'auditori selecte y nombrós que assistí al concert, premiant la tasca del executant amb una ovació xardorosa y entussiasta.

L'éxit obtingut pel senyor Dodero en el seu concert del Palau de la Música Catalana, es d'aquells éxits qu'encoratjan pera proseguir sense desmai en la conquesta de nous triomfs.—D.

Un concert notable

Davant d'un públic escullit s'ha celebrat darrerament en el gran Teatre del Liceu, un petit concert en el qual prengueren part els distingits artistes senyoreta Carme Bertrán y Mendivil, soprano, senyora Evelina Bennett, contralt, y don Andreu Moya, tenor; tots els lluits deixebles del reputat professor de cant don Feliciá Paredes.

Comensá el concert amb el concert del primer acte de Aida, molt ben interpretat per tots, mereixent especial esment la senyoreta Carme Bertrán, lo qual en el final de la pessa sostingué magistralment la frase «Desventurato» amor.

Seguí el duo del segon acte de la mateixa ópera, cantat amb gran ajust y sentiment per dita senyoreta Bertrán y per la senyora Bernnett.

El «Celeste Aida» de la referida ópera fou cantada d'una manera correcte pel tenor senyor Moya.

La nota més sortint del concert foren els cuplets de «Manon», cantats, com poques vegades s'han sentit, per la senyoreta Bertrán, la qual en tal ocasió se revelá com una artista consumada. En el primer cuplet y en la frase «In un sorriso» atacá la nota aguda amb una forsa y afinació poc comuns y en el segón cuplet ont tantes artistas de nomenada fracassen, fou frassejat d'una manera perfecta, amb moltíssima expressió y sentiment.

Després de l'«Aria» de «La Favorita», «Oh mio Fernando!» molt ben interpretada per la senyora Bennett, finalitzá el concert amb el duo de tenor y tiple del tercer acte de «Aida», en el qual van esser vivament aplaudits la senyoreta Bertrán y el senyor Moya.

A Belles Arts

El prop-vinent diumenge día 12 en el Palau de Belles Arts á les onze del matí, el mestre Robert Goberna dará l'acostumada sessió d'orga constituint el programa, la primera audició de la Sonata Catalana, titulada «Flors de Maig» sobre motius populars del inmortal Clavé.

Acabará l'audició, amb el grandiós himne «Gloria a Espanya», per el Orfeó Barcelonés y la societat choral Euterpe, acompanyat per les orgues eléctriques. Detalls per programes.

P. de la Música catalana

L'administració del Palau de la Música catalana, ens prega fem públic que vejentse obligat el tenor Mr. Plamondon a retardar son viatje a Barcelona aont devía pendre part en el tercer dels concerts que te anunciats l'«Orquesta Sinfónica» de Madrid, aquesta circunstancia ocasiona un canvi en l'ordre dels programes anunciats, passant el tercer a ocupar el lloc del quint y aquest al del tercer. Per la mateixa mó els dos programes susdits sofrirán alguna petita alteració quedant en la forma següent:

Tercer concert.—Quinta Simfonía, Doorak; Gloria in excelsis Deo.—Qui tollis peccata mundi.—Cum Sancto Spiritu, de la Gran Missa en si menor de J. S. Bach; a) aria del oratori «La bocació», Haydn; b) aria de Agata de «Freyschütz», Weber; per Mme. Lamber Willamne; ma mère l'oie, Suite (primera audició), Ravel; Tannhauser, obertura, Wagner.

Quint concert.—Freyschütz, obertura, Weber; a) aria de Orfeó, Glück; b) L'enfance du Christ, Berlioz, per Mr. Plamondon; tarantela per flauta y clarinet, Saint- Saens, aries de Cherubin de «Les noces de figaro», Mozart, per Mme. Lamber-Villaume; obertura d'«Els Mestres Cantaires», Wagner; novena simfonía, Beethoven.

Donada la succesió inmediata d'aquets concerts y pera major comoditat del públic, la venta de localitats se farà tots els dies únicament en la taquilla del Palau de la Música, desde las deu del matí, interrompentse de 1 a 3 de la tarda.

La Junta municipal del Cens electoral

Ahir a les vuit del matí, se reuní la Junta municipal del Cens electoral baix la presidencia de don Ramón Almirall.

Foren informades favorablement unes mil duescentes instancies d'inclosió, cent tretze de rectificació y se desestimaren vuitcine demandes d'inclosió per no estar ajustades a la Llei.

Firmada pels senyors Aguiló, Soler, Palma, Martorell y Valcells, en representació de la Lliga Regionalista, C. N. R., Círcol Republicá de la plassa del Teatre, casa del Poble, y Círcol Conservador respectivament, va esser presentada una instancia a la Junta municipal pera que a la vegada ho sigui a la Provincial en son dia, demanant la depuració del Cens electoral, a qual fi els firmants fan constar que posen a disposició del jefe provincial de Estadística, tots els datos que posseixen en les respectives oficines electorals, dels morts que figuren en les llistes desde 1908 ensá, senyalant pera sa comprobació els llibres del Registre civil.

Ens complauem en fer constar que la conducta observada pels dignissims empleats de la Junta municipal es ben digne d'elogi, puig amb tot y ensopegarse en diumenge l'últim dia de reclamacions, treballaren aquests desesperadament fins a les dues de la matinada, a fi de poder tenir en ordre tota la balumba d'instancies presentades pera donar compte a la Junta del resultat de la rectificació.

Notes polítiques

C. N. R. del districte seté

Reina gran entusiasme en aquesta barriada, amb motiu del miting que 's celebrará el prop vinent dissabte pera demanar una amplia amnistía pels presos polítics y socials.

El sol fet de posarse la pisarra anunciant aital acte, ha aixecat un gros clamoreix d'entusiasme entre'ls socis del Ateneu, lo qual fa preveure que'l miting será un gros exit dels molts que compte aquesta batalladora entitat que'm tanta valentía aixecá bandera el mitj del camp dels republicans de «doublé».

Essent aquest acte humanitari no dupten que'l poble liberal de Barcelona hi acudirá.

Han promés sa asistencia y dirigir la paraula al públic personalitats de la nostre comunió política y del partit socialista obrer.

La Comisió organisadora no escasetja gastos de cap mena per tractarse d'actes així y an aquest fi dintre dos o tres días es fixarán uns grosos cartells per tota la nostra ciutat amb una valenta alocució amatemisant la conducta d'en Canalejas en aquest plet.

Ciutadans: El prop vinent dissabte acudiu a l'Ateneu «Democracia» del Districte VII, y que la vostra presencia sigui la mes forta protesta del manteniment del estat actual de coses.

Del Govern civil

Trovalla d'un cadavre

El día 29 del mes passat fou trobat en el terme de Santa Creu d'Olorde y en el bosc anomenat de can Serrá, el cadavre d'un home d'uns 45 o 50 anys, el qual, segons sembla, se suicidá, car fou trobada al costat del seu una pistola de dos canons.

Fins a la data no s'ha pogut identificar el cadavre.

Vaga

S'han declarat en vaga els obrers forners de la cooperativa «La Guardiola Andresenca». Els vaguistes són en nombre de tres y reclamen el descans dominical. Treballa un esquirol.

Cumpliment

La majoría dels diputats que composen la nova Comissió Provincial, presidits pel senyor Moret, estigueren ahir a la tarde a saludar al governador, president nat, per la llei, de dita comissió.

Congrés d'Ateneus

El president del Congrés d'Ateneus y Societats de Cultura, que se celebrará a Vilanova, ha oficiat el governador comunicantli l'acort de la Comissió de oferirli la presidencia honoraria de dita reunió.

Detenció

Ha sigut detingut Joan Borronal, com suposat cómplix del crim de que fou víctima don Joan Bargalló.

Visites

Van visitar ahir al governador don Carles Muntades y l'alcalde d'Igualada.

Vaga acabada

Ha quedat resolta la vaga de rajolers de Terrasa que venía durant desde primers del mes passat.

De Sanitat

La Junta provincial de Sanitat ha informat favorablement sobre unes aigües de Prats del Rey.

En la reunió de dita Junta's parlá llargament del estat sanitari de Barcelona, que es satisfactori.

L'Inspector de Sanitat ha comunicat a varis alcaldes que fassin cumplir als seus veins les disposicions ordenades y que en cas de no ferho dins del plas senyalat, cosa que será comprovada per una visita especial serán castigats ab multa.

Credencials

S'han rebut al Govern civil les credencials de cavaller de la Ordre d'Alfons XIII a nom de don Victoriá Mas y Roura, don Jaume Roca Vinyas, don Francisco Roca y Pagés, don Ignasi Mas Morell y don Antoni Solen Bergés.

De l'Ajuntament

Ensanxe

La Comissió d'Aixample ha acordat que procedeixin les brigades municipals a la colocació de vorades en el trajecte del carrer d'Ali-Bei, entre Marina y Lepanto, utilisant materials existents en els magatzems y entenentse que queden subjectes dites vorades a les rectificacions que produeixi la rasant definitiva que se senyali al carrer de Lepanto.

La direcció de jardins

En una de les próximes sessions la comissió de Foment s'ocuparà en la provisió definitiva de la direcció de jardins, vagant desde la mort del senyor Tobella.

El cambi de números dels carros

—Durant la passada setmana l'Inspecció de Tracció Urbana va recaudar per canvi de tauletes de carros 43,805'70 pessetes.

Les més importants cases de transport van acudint al canvi, havent sigut entregades en un sol día a una d'elles 184 tauletes de carro de fusell, per valor de 1,840 pessetes.

Millora necessaria

Ha visitat a l'arcalde una comissió de propietaris del carrer del Carril (Sant Gervasi), a instar una vegada més que's procuri posar aquella de tan pervindre, en condicions propries d'una ciutat com cal, perqué ara no sembla sinó un lloc a cent kilómetres distant de tota població.

El carril eléctric de Sarriá passa per una vall, y els marges d'aquesta serveixen pera'l pas de vianants y vehicols, peró com no está gens urbanisat, ni hi ha cap paret de contenció, ni guarda-rodes ni res, hi ha constant perill de que un vehicol o un tranzeunt vagin daltabaix, cosa que ja ha passát, per desgracia, masses vegades.

Quan plou y la terra se posa relliscosa, hi ha veritablement pena de la vida.

Els veins reclamen que's fassin parets de contenció, amb baranes, desde'l carrer den Muntaner a la estació de la Bonanova, estánt disposats a contribuirhi, tenint noticies de que la companyía carriláire actual també hi contribuirá, al revés de l'anterior que hi posava tants obstacles com podía.

Els regidors per aquell districte senyors Pañella, Vallet y Matons, fan seva tan justa petició y l'apoiaran activament.

Diverses

Al dictamen de Foment que proposa negar autorisació pera instalar cap atracció a la plassa de les Granotes, del Parc, s'hi presenta un dictamen de minoría proposant que s'autorisi l'instalació d'una pista de patinar.

—Una comissió del Círcol del Liceu ha demanat a l'alcalde que, amb motiu de la festa a benefici dels ferits de Melilla que se celebrará al Tibidabo, sigui adobada un xic la carretera.

Han parlat també de demanar una subvenció a l'Ajuntament.

—La comissió que gestiona lo referent al Noguera-Pallaresa, acompanyadá dels senyors Junoy y Moles, han visitat al senyor Sostres com a senador per Lleida, pera demanarli el seu concurs, que l'alcalde ha ofert completament.

—El senyor Soriano, inspector del mercat de Sant Josep, vol demanar a la comissió d'Hisenda que'ls menudaires s'instalin a la antiga peixateria.

—La Junta de la Cequia Comtal ha autorizat la construcció de dos imbornals al carrer den Balari pera donar sortida a les aigues pluvials.

—Ha sigut denunciat a la comissió de Foment l'estat de bruticia exterior de molts xalets water-closets.

—Els senyors Pañella y Vidal Valls, de la subcomissió de Sanitat, y l'arquitecte senyor Falguera, varen anar a la Secció Marítimá a escullir el lloc ont s'emplassará el nou pabelló del llatzaret que s'ha projectat construir.

INFORMACIO DE BARCELONA

Avui, a dos quarts del vespre, el president de l'Ateneu Barcelonés don Lluis Doménech y Montaner donará en el saló d'actes de dita entitat la primera conferencia pública de la serie anunciada sobre'l tema «Acústica de les sales».

Don Ignasi Ribera y Baylina continuará aquest vespre, a l'A. E. P., les seves conferencies públiques sobre «Psicología general y Terapéutica», explicant el tema «La voluntat y l'albir».

En la vigéssima novena conferencia organisada per l'Institut Méchc-Social de Catalunya, a l'Ateneu Barcelonés, en S. Valentí Camp exposá el moviment sociológic a Espanya, comensant pel sigle XVI, al que denominá espanyol per excelencia; posá de manifest la influencia que exercírem com directors y porta-estandarts de la civilisació aria per tot el món; descrigué l'estat moral y de cultura en aquell periode, un dels més lluminosos, digué, de l'historia hispana, durant el qual floreixeren Victoria, Soto, Mariana, Ayala y Suárez, entre altres, y enumerá els treballs de reconstitució espiritual fets recentment per en Costa, l'Hinojosa, l'Altamira y en Donilla. Demostrá com nostra tradició anà decaient fins que a darrers del sigle XVIII y principis del XIX ressorgí amb Campomanes, Olavide, Jovellanos, Martínez Marina, etc.; y trassá un perfil de la personalitat de Flores Estrada, calificantlo de pensador original, que s'anticipá a George y Wallace, y parangonant ses obres amb les de Smith, Alcardo y Gismondi.

Analisá la evolució del pensament espanyol durant el sigle XIX, bosquejant les escoles krausista, hegeliana, neo-kantiana y positivista, y fent menció de llurs principals sostenedors, y consagrá un carinyós record a la tasca filosófica-política den Pi y Margall, lamentant que encara no s'hagués fet justicia a ses dots de pensador y sociólec.

Entrant de ple en el tema de la conferencia, feu la semblantsa de Concepció Arenal, Francisco Giner de los Ríos, Manuel Sales Ferré, Urbá González Serrano, Joaquim Costa y Pere Dorado Montero, estudiantlos extensament com tipus representatius de la sociología espanyola y examinant la llur respectiva obra.

Com corolari de sa conferencia, manifestá que a Espanya existeix una escola sociológica que compta amb modalitats ben definides y en la que's troben tipus representatius de valer extraordinari. El treball del disertant fou acullit amb molts aplaudiments.

En l'Academia Mercantil (Escola Frobeliana), Carme, 114, quedará obert demá un curset d'istiu d'aritmética superior (Cálcul Mercantil, Teneduría de llibres y Francés), propri pera dependents de comers, de nou a deu de la nit, informant en l'Academia de les condicions.

El senyor president del Colegi de Metges de la provincia de Barcelona ens ha enviat alguns exemplars de la Sentencia del Tribunal Suprem, en la qual declara nula la reial orde de 4 de desembre de 1910, que revocava el fallo de dita corporació contra'l doctor Queraltó per immoralitat médica, y se reconeixen les atribucions de les Juntes Directives dels colegis de metges pera resoldre sense ulterior recurs els assumptes referents a la reprensió dels abusos professionals y a l'establiment d'una severa moral médica.

L'orquesta Unió Armónica, que dirigeix don Jaume Gilabert, ha quedat constituida pels professor següents: don Josep María Escolá, violí solista; don Antoni Morató, violí primer; don Tomás Prunell, viola; don Jaume Planas, contrabaix solista; don Pere Morante, flauta y flautí solista, don Lluis Oliva, clarinet solista; don Domingo Ponsa, altre clarinet; don Josep Clará, cornetí solista; don Josep Ordax, altre cornetí; y don Francesc Purjol, fiscorn solista; la qual ha sigut ja contractada pera'ls dies 15 y 16 del corrent, per la Societat «La Amistat», de Mollerusa.

En la Junta general reglamentaria de perceps del Rec Comtal y les seves mines celebrada darrerament, després de llegirse una Memoria del secretari senyor Puig y Torres, aprovantse els comptes de l'any anterior y'l pressupost pera 1913, se confert un vot de gracies a la Junta directiva y en particular a son vispresident por sos trevalls de defensa dels interessos que representan y un ampli vot de confiansa pera portar a cap en unió de l'Ajuntament el desvio del Rec desde l'eix del carrer de Marina pel de Casp, fins a la part coberta del de Roger de Flor.

Al efectuarse la votació pera'ls cárrecs de vispresident jurídic y suplent, varen esser reelegits per aclamació els que cessaven, quedant actualment la seva Directiva en la forma següent:

President nat, el governador de la provincia; vispresident, don Joaquim Rivera y Cuadrench; síndic, don Josep Prats y Comas; representants de l'Ajuntament de la ciutat de Barcelona: don Oriol Martorell, don Angel Muñoz y don Joan Vallés, vocals: don Josep Boguñá y Vila, don Joan Ferrer y Bárbara, don Francisco Vidal y Gil, don Antoni Arlés y Puig, don Climent Guix y Sabadell, don Rafel Torent y Garrigolas y don Francesc Planas y Calvet, y suplent don Miguel Simó y Oliva.

L'Observatori Fabra ha fet les següents observacions sísmiques durant la setmana del 26 d'Abril al dos de Maig, abdós inclusius:

Durant els dies 27, 28, 29, 30 y 1, tots els sismógrafs registren continuus microsismes, que adquireixen excepcional intensitat el 28. Aquesta máxima intensitat coincideix amb fortes ónades; y els microsismes corresponen, en general, a un periode de forts vents de Llevant.

En el Círcol del Liceu se reuní dimecres la comissió organisadora del festival que dit Círcol prepara pera'l dos de Juny en el Tibidabo a benefici dels ferits y families dels morts en la campanya de Melilla.

Entre'ls acorts d'importancia, es prengué el de que'l vocal de la Junta de dit Círcol, don Josep Boada, marxés a Tánger a contractar músics a'rbs pera pendre part en el festival y pera'l servei de café moresc que s'establirá en el recinte de la festa.

El senyor Boada partá'l dijous en el vapor «Villaverde» cap a Tánger.

Se fixá també l'entrada general a la festa en una pesseta y en el recinte del Círcol del Tibidabo en 15 pessetes pe'ls cavallers y cinc pera les senyores, amb dret a tots els espectacles que's celebrin durant el dia.

El mateix dia se reuní a casa de la seva presidenta donya Josefina Juliá en Junta auxiliar de senyoretes.

Durant la darrera setmana, la Caixa de Pensions pera la vellesa y d'Estalvis se rebé per imposicions la quantitat de 230.946 pessetes y pagá per reintegros d'estalvi y per plassos mensuals de pensió 163.315 pessetes, habentse obert 152 llibretes noves.

Ahir al vespre va sortir pera'l lloc de la seva residencia la caravana de l'Escola Pública d'Artés, dirigida per son professor senyor Aparici Jané, la qual visitá les principals curiositats y monuments de la capital.

Els petits excursionistes quedaren encantats dels obsequis ab que foren alesos a Barcelona.

Aquesta tarde, a l'hora acostumada, la Diputació Provincial celebrará la segona sessió del primer periode d'enguany.

Es convoca a tots els alumnes, oficials i llibres d'enginyers, a una reunió en lo local de l'Escola, per tractar assumptes de gran interés, avui, día 7, a les 6 de la tarde.

Ahir visitaren a don Eduard Calvet, president accidental del Foment del Treball Nacional, l'alcalde de Lleida senyor Mos, junt amb el president d'aquella diputació, senyor Gil Doria, el diputat provincial senyor Florensa, els diputats a Corts senyors Rodés, Moles, Matheu y Maciá, els senadros senyors Girona, Sostres y Junoy, el president d'aquella Cambra de la propietat senyor Gomar, y'l marqués d'Allartás pera tractar de l'organisació de l'Assamblea magna internacional que ha de celebrarse amb el fi de donar impuls a les obres de construcció del Ferrocarril del Noguara Pallaresa.

El senyor Calvet prometé als visitants que es tractaria de tan important assumpte en la próxima sessió que celebrará la Junta Directiva del Foment, oferintloshi ja desde aquell moment y particularment el seu apoi.

A la susdita Assamblea ha promés assistirhi una nombrosa representació del departament francés de l'Ariége y d'altres importants comarques franceses y espanyoles interesades en la construcció del citat ferrocarril.

Music-Hall "La Rabassada"

Boxejadors y artistes

Tothom sab que lo més aristócrata y distingit de Barcelona se reuneix diariament a LA RABASSADA. Però rara vegada haviem vist son Saló-Restaurant y son Music-Hall tan ben concorregut com desde que comensaren els sensacionals «matchs» de boxeu y lluita.

Son aquests uns nous espectacles artístics que apassiona en extrem a tots els que tenen ocasió de presenciarlo.

En les tres sessions a que havem assistit —dúes vetllades y una «matinée»— poguérem apreciar l'admirable joc, net, elegant y ràpit, que'ls campions de boxeu y lluita despleguen en sos encontres.

La nombrosa y distingida concorrencia que assistí a n'ells aplaudí molt, especialment els «rounds» de miss Apolina Piot, els de Terasit ab Darien, y sobre tot, els molt impresionants combats de Laporte ab Celestí Moret.

Com a obsequi a l'elegant clientela que omplenava anit el Saló-Restaurant, la Direcció Artística de LA RABASSADA la va invitar a que presenciés els «matchs» que havien de celebrarse durant la vetllada.

Al acabar aquesta, tres «amateurs»—un anglés y dos francesos—preguntaren les condicions a que havien de sotmetres els qui vulguin lluitar pels premis que'ls campions ofereixen a qui els venci.

YECK

Informació de Catalunya

SABADELL.—Ahir morí el conegut federal Joaquim Cladellas Trescents, qui havia desempenyat durant vuit anys el cárrec de regidor, donantli els seus companys de Consistori la primera tinencia, desde aont se gumyá les simpaties de tots els sabadellencs.

—Ahir a la tarde, en Candi Closa, donà la seva anunciada conferencia municipal en el Saló del Consistori, presidintla el tinent d'alcalde en Pere Pascual. Digué que'l projecte d'Administració local d'en Maura, encara que deficient tingué la virtut de remoure l'opinió; se mostrá partidari de l'autonomia integral y amb datos eloqüents demostrá que els projectes den Canalejas tampoc resolian res y recomaná als funcionaris municipals en particular, y a l'opinió en general, que's preparin pera quan vingui la reforma municipal que forsosament deu implantarse.

Al acte hi assistí distinguida concorrencia.

—Després de dos mesos d'haverse passat al camp lerrouxista, ha deixat de publicarse el periódic «El Pueblo».

—Com els demés dies feiners tramcorregué el primer de Maig treballant en totes les fábriques; únicament al vespre en el Círcol Republicá Federal els sindicalistes celebraren un miting, en el qual recomenaren forsa unió pera emanciparse de la burguesia y fustejaren durament als capitostos del partit radical.

—Demá, dimecres, a les deu de la nit, tindrá lloc una conferencia en l'Ateneu gracienc d'U. F. N. R., a cárrec de don Josep M.a Feliu y Codina, que parlará del descans dominical.

SECCIÓ D'ESTUDIS Y PROPAGANDA DEL

CENTRE F. N. R. FIVALLER

ATENEU DEL DISTRICTE SISÉ

Consell de Cent, 264

Dijous día 9 de Maig de 1912 a las déu de la vetlla

Conferencia pública

à carrec del seu digne president don Enric Vila, el cual disertará sobre l'important tema: "La constitució espanyola y el nostre nacionalisme lliberal.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

Madrid, 6, de 10 mati a 9 nit

El mitiug de Bilbao

Bilbao.—Els obrers de la zona minera's reuniren a les tres de la tarda a la carretera de Portugalete y d'allí se'n anaren al lloch denominat Ven'a del Pato, ont esperaven altres masses fabrils y miners.

Després d'aplaudiments y visques marxaren pel camí de Baracaldo.

Els oradors que devien pendre part en el miting se traslladaren en automóvil.

En l'estació de Villalonga s'apearen en Melquiades Alvarez y en Pau Iglesias, essent ovacionats pel públic.

Se dirigiren a la Cancha, propietat del senyor Echevarrieta, ont havía de celebrarse l'acte.

Pot calcularse que hi havía congregades més de 20.000 persones.

Moltes no podien sentir ni veure als oradors.

El diputat senyor Echevarrieta pronunció un breu discurs condemnant la política del Govern y feu la presentació dels oradors.

El senyor Nougués llegí unes cuartilles del senyor Galdós.

Lamenta aquest no poder assistir a tant important acte y diu, entre altres paragrafs:

Se vos han tret llibertat, dreis y medis de treball, encara queda vostra conciencia, que vos marca el fi de tantes fadigues y el camí dret pera obtenir vostra victoria.

Aixequeu la veu y dieu al món: A Espanya no hi ha lliberal ni justicia; a Espanya no's pot viure.

Aconsella la concordia entre totes les forces republicanes y acaba dient:

Confío en els anels de la democracia y del proletariat viscal que han de demostrarse quan arribi l'hora de portar per camins gloriosos amb empenta viril el curs de nostra historia.

En Pau Iglesias ataca durament al senyor Canalejas y diu que ha traicionat sos compromisos y escarnit desde'l poder sa historia lliberal y democrática pera convertirse en un governant reaccionari y cortisá.

Diu que no sols s'ha de combatre als senyors Maura y La Cierva, sino també al senyor Canalejas per sa política tan reaccionaria com la d'aquells y pel sosteniment de la llei de jurisdiccions y la guerra de Melilla.

Comenta'ls articles del senyor Gasset y diu que'l senyor Canalejas ha pretingut inútilment tapar la boca gangrenosa de la justicia dient que tot se redueix a una simple maniobra provocada per un ministerial descontent, lo qual no pot convéncer al país.

Don Melquiades Alvarez dedica sos paragrafs més vigorosos a censurar al president del Consell.

Diu que no's pot mantindre'l criteri de no combatre al senyor Canalejas per temor de que'l succeixi en el poder el senyor Maura.

Hi há que combatre—afegeix—a un y a altre y a tots els monárquics, peró al senyor Canalejas amb preferencia.

L'acusa amb paraules dures d'haver urdit una trama pera presentar com revolucionaria la vaga de Setembre.

La censura per mantindre la llei de jurisdiccions y pel ressorgiment de la guerra de Melilla, després de la pau de Athalen.

Els nacionalistes basca y el partit republicá reformista

Bilbao. — Caracterisats nacionalistes, entre ells els senyors Picard, Serra, Landete, Ulesia y Escauriaza, dretistes els tres primers y esquerrans els altres, han visitat a don Melquiades Alvarez dientli que desitjaven saptiguer si el partit republicá acceptaria l'autonomia de les provincies bascongudes y en cas afirmatiu el partit nacionalista se declararía republicá y arribaría inclós a un moviment revolucionari pera la instauració de la República.

Don Melquiades Alvarez ha contestat que ell acceptava l'autonomia pera totes les provincies d'Espanya.

A la nit s'ha celebrat una altra entrevista y don Melquiades ha dit que conferenciaría amb el senyor Azcárate y convindrien amb aquest una fórmula que se sotmetiria després als nacionalistes.

Aquests han declarat que no aspiraut ells a tenir una representació parlamentaria en les próximes eleccions, prestaran tota sa forsa als candidats republicans.

L'arrivada del rei

A les onze del matí ha arribat el rei a Madrid, acompanyat del ministre de Foment y dels palatins que l'acompanyaren a Tortosa.

Una companyia del regiment de Leon, amb bandera y música, ha tributat els honors al monarca.

A la estació han acudit a esperarlo la família reial, el senyor Canalejas y les autoritats.

El rei, després de revistar les tropes, conferenciá breument amb el president del Consell, marxant seguidament en automóbil al Palau.

El ministre de Foment se trasllada al seu despatx oficial, no rebent cap visita.

El President

El president del Consell ha acompanyat a Palau al monarca, peró no ha despatxat amb aquest, ni amb cap ministre.

Després ha anat a la boda de la filla del ministre de la Governació.

Aprofitant uns instants, el senyor Canalejas ha rebut en son domicili als periodistes y després ha tornat a casa del senyor Barroso, ont se celebrava un banquet.

El quefe del Govern ha dit als representants de la premsa que no tenía noticies de l'exterior, ni de l'interior, dignes d'esment.

De Alcássar y Larache les noticies que hi ha no acusen novetat.

De Melilla també hi ha bones noticies.

El general Aldave confirma que'ls moros abandonen l'harca pera anar á Algeriá á segar.

Respecte al miting republicá a Bilbao ha dit el president que no li fan cap efecte les coses que allí s'han dit, perqué ja s'hi va acostumant.

No troba gaire verossímil el senyor Canalejas que'ls nacionalistes bilbains s'uneixin al partit reformista, com consequencia de la visita que's deia han fet a don Melquiades Alvarez alguns significats hiscaitarres.

De totes maneres, el quefe del Govern no té cap noticia oficial d'aquest assumpte.

El próxim Consell y les mancomunitats.

L'anunciat Consell de ministres encara no se sab a punt fixo quan se celebrará, perque el senyor Canalejas desitjaría que hi assistís el ministre d'Instrucció pública.

Desitjaría també'l quefe del Govern celebrar ab els seus companys una reunió reposada pera tractar de varis assumptes interessants, entre ells el de les mancomunitats, qual projecte de llei té'l propósit de presentar aquesta mateixa setmana a les Corts.

A n'aquest efecte, celebrat el Consell, y convingut amb els ministres quan sigui precis y pertinent a l'esmentada qüestió, el senyor Canalejas visitará als senyors Moret, Montero Ríos, Romanones y altres elements parlamentaris, ultimant detalls ab ells.

Lo de Melilla

Diverses

Melilla.—Comensa a iniciarse en tot el Rif el moviment emigratori cap a la Argelia, al aproparse l'época de la sega.

Encara que en nombre escás, ha comensat en aquest lloc cap a Orán, moros de la regió.

Algunes cap el Muluya y fan el viatge per terra, peró son els menys.

Els moros de Manso, Alhucemas, Peñón, y demés regions de nostra zona prefereixen embarcar aquí.

Les autoritats han disposat que's donguin tota classe de facilitats per aixó.

Durant el mes de Maig y part de Juny que dura'l periode emigratori surten per aquest punt de 14 a 15 mil moros.

Es lógic pensar que la despoblació del Rif durant aquesta época porta com a conseqüencia la disolució de l'harca.

Ha mort el general de l'escala de reserva senyor Balbás.

Se verificá l'enterro que presidí el capitá general y en el que hi figuraven nombrosos quefes y oficials.

Els fabricants de farina

Una comissió de fabricants de farines de Catalunya, acompanyada pel senyor Sedó, ha visitat aquest matí al ministre d'Hisenda, al qual ha manifestat son propósit de posarse en comunicació amb la representació dels productors de blat, pera tractar de les admisions temporals dels blats, al objecte de veure si arriban a convéncels de que ab l'admissió temporal no sols no's perjudica en res a l'agricultura sino que se la beneficia.

Lo de carreteres

El senyor Calderón (don Abil), representant de la minoría conservadora en la comissió que entén en el plan de carreters, ha formulat un vot particular en el que raona la següent conclusió:

«Que la relació presentada pel ministre de Foment dels 7.000 kilómetres de carreteres qual construcció ha de anar a cárrec del Estat, no s'ajusta als preceptes de la llei de 29 de juny de 1911, devent, en vista d'aixó, el poder executiu adoptar les providencies necessaries pera portar al Parlament la solució que correspongui.»

SENAT

Sessió del dia 6

S'obre la sessió a les 3'30, baix la presidencia del senyor Montero Ríos.

En el banc blau están els ministres de la Guerra, Marina, Gracia y Justicia y Governació.

S'aprova l'acta.

Precs y preguntes.—El bisbe de Jaca parla dels molts soldats que s'han tingut que donar per inútils en el reemplas actual, arribant a Saragossa el 50 per 100 y a altres localitats a la tercera part.

S'ocupa d'altres deficiencias de la nova llei de reemplas y reclutament y demana que als ordenats «in sacris» se'ls ocupi en destins que'ls hi siguin propris y no com enfermers.

El ministre de la GUERRA li contesta.

Diu que'l govern estudiará els punts tractats pel prelat y procurará resoldrels en justicia.

El senyor POLO Y PEYROLON formula un prec d'interés local.

El senyor VIDAL parla del aixut a la provincia d'Albacete, solicitant socors.

El senyor BARROSO aixís ho ofereix.

La supressió de la pena de mort en el Código

El comte de CASA-VALENCIA demana la supressió de la pena de mort en el Código penal comú.

S'entra en l'ordre del dia.

Rectifiquen els senyors Alvarez Guijarro y Bosch en la discussió de la reforma de la llei hipotecuria y se sospen el debat.

Seguidament s'aixeca la sessió.

CONGRES

Sessió del dia 6

A les 3'30 obre la sessió el comte de Romanones, trobantse en el banc blau'ls senyors Canalejas y Villanueva.

S'aprova l'acta.

El ministre d'HISENDA llegeix un projecte de llei disposant l'inversió del remanent del crédit important pessetes 800,000 pera atendre al socors de les provincies damnificades per l'aixut.

Precs y preguntes.

El senyor SALVATELLA s'ocupa de la denuncia formulada per un diari de gran circulació sobre'l penal de Figueres y pregunta el resultat de l'inspecció que'l Govern manà fer al esmentat penal.

Recorda que va dirigir al quefe del Govern una carta invitantlo a que's realisés l'inspecció per una Comissió en la que figuressin diputats y periodistes.

El senyor CANALEJAS li contesta y diu que'l director de penals tenia el propósit de girar una visita d'inspecció a varis penals; se envià un inspector a Figueres y aquest senyor va comprovar l'inexactitud de la denuncia.

El senyor SALVATELLA rectifica y diu que l'inspecció no ha fet esvair la desconfiansa de l'opinió.

Sense perjudici d'esperar majors esclariments ofertes pel senyor Canalejas demana s'aclarin certs fets.

Fá avinent que no's tracta per denuncies formulades per penats, sinó de persones respectables de la localitat que en carta particular asseguren que els han fet les asseveracions que s'han publicat.

Per aquesta raó insisteix en que pera portar a l'opinió ventades de confiansa era convenient nomenar una comissió que admetés junt als representants oficials a les del Parlament y de la prempsa.

El Govern deu esser el primer interessat en que's fassi llum en l'assumpte, y en que la confiansa de l'opinió renaixi. Per aixó no deu tenir inconvenient en que's nomeni aquesta comissió sinó al contrari apressarse a nomenarla.

El senyor CANALEJAS també rectifica y assegura que personas respectables de Figueres, entre ellas l'alcalde, li han dit que es inexacte la denuncia sobre'l penal.

El senyor SORIANO s'adhereix a les manifestacions del senyor Salvatella.

Demana després als ministres de la Guerra y Marina relació dels gastos ocasionats a Melilla desde que comensá la guerra fins a la data.

Reprodueix l'anunci d'una interpelació sobre la política de Canarias.

Demana al senyor Canalejas que portí a la práctica, sense cap pretext, el seu ofertment d'obrir una informació judicial sobre lo de la falsificació de l'acta de Cabra y li exigeix que ratifiqui avui aquell ofertment sense escamotejar l'assumpte.

Creu que la informació no té de recaure solament sobre un pobre magistrat que fou instrument d'una autoritat superior.

Cal averiguar si'l senyor Barroso ha prevaricat y en tot cas exigir les degudes responsabilitats.

El senyor CANALEJAS li contesta.

Respecte de lo de Canaries, se remet al projecte que té presentat al Govern y diu que desitja que s'arribi a una solució satisfactoria pera les dúes parts litigants.

Respecte a lo de Cabra, diu que'l Govern remetrá l'assumpte al fiscal del Suprem, y, amb el consell d'aquest, adoptará les determinacions que procedeixin, després d'examinar la causa que ara's troba al Congrés.

El senyor SORIANO, al rectificar, diu que ell y els seus amics vigilarán aquest assumpte pera que no quedi ofegat en la eloqüencia del Parlament.

Lo que cal saber es si el senyor Barroso pot seguir o no essent ministre, perqué per molts anys va deixar la cartera el senyor Gasset. (Cop de campaneta).

Creu que l'ultra tarda el senyor Canalejas va deixar indefens y en entredit al senyor Barroso, y en aquesta actitut, per molt dura que's tingui la epidermis, no es fácil continuar sostenintse entre habilitats y componendes.

El senyor CANALEJAS nega que deixés indefens al senyor Barroso. Tot lo contrari.

El senyor SALILLAS s'adhereix a la petició del senyor Salvatella respecte al nomenament d'una comissió pera inspeccionar el penal de Figueras, de lo que hi ha precedents.

El senyor CANALEJAS.—El Govern, tenint en compte les indicacions del senyor Salillas, examinará l'assumpte.

El senyor MINGLANILLA formula un prec d'interés local.

El senyor SANTA CRUZ se dol del estat anormal creat al portar a la práctica algunes disposicions de la Santa Seu. Parla de la confusió que hi há en lo referent a la supresió de festes. A Valencia y Castelló els prelats han decretat que per Sant Vicens Ferrer es festa y els notaris al presentarlos letres al protest no sabíen qué fer el dia esmentat. Demana al Govern que eviti aquesta confusió.

El senyor CANALEJAS aixís ho reconeix.

El senyor AZCARATE torna a preguntar quan se farà la nova divisió electoral que disposa la llei vigent.

El senyor CANALEJAS exposa els treballs realisats y el desitg del Govern de que aixó no sigui una obra política.

El senyor GARRIGA Y MASO s'ocupa del estat d'una carretera de la provincia de Lleida que va comensar a construirse fa 20 anys. Sols faltan uns 15 kilómetres pera acabarla, però com que desde que's va comensar no s'hi ha fet cap adob pera que pugui ser utilisada necessita una reparació total. De lo contrari el diner gastat per l'Estat será llensat, sense cap aprofitament, per finestra.

El ministre de FOMENT li diu que té molta raó, però son moltes les carreteres que's troben en el mateix cas.

Rectifiquen tots dos.

El senyor SEOANE reprodueix les seves queixes sobre'ls abusos de les empreses navieres que's dediquen a la emigració y sobre la falta de condicions sanitaries de moltes estacions ferroviaries ont el paludisme fa estragos.

El ministre de FOMENT li contesta exposant els seus bons desitgs de corregir lo denunciat.

El senyor MIRO explana la seva anunciada interpelació, iniciant el debat político.

Sosté que molts dels cárregs formulats pel senyor Gasset, els havien fet abans els republicans.

Embestint el tema de l'unió observa que el senyor Canalejas se presenta orgullós per comptar ab la confiansa de la corona.

Afirma que durant dos anys que'l senyor Canalejas está en el poder, no ha fet rés en sentit democrátic, ni ha complert el missatge de la corona.

Recordant el bloc de les esquerres que un dels mes ardents defensors del mateix sigué el senyor Canalejas, afegeix:

Quan el senyor Canalejas substituí an el senyor Moret, cregué que anava a realisar aquell programa.

Ab en Canalejas hem tingut una guerra que costa molts milions y molta sang y la gestió económica del govern ha estat desastrosa.

Recorda an el senyor Canalejas les doctrines que havia defensat avans respecte'ls latifundis.

S'extranya de que tenint el senyor Canalejas solucions pera tot segons afirmava abans d'ocupar el poder, no hagi fet rés.

Avui, dia, hem d'afirmar tots que l'administració de justicia está corrompuda.

Llegeix, ab tal motiu un paragraf den Macias Picavea, que diu que ab recomanacions s'arriba als llocs més alts y's burla la justicia.

Afegeix que'l senyor Canalejas continúa essent el ministre de Gracia y Justicia, ja que el senyor Arias de Miranda es la seva mateixa persona.

Adverteix que no obstant haver ofert abolir la pena de mort, no ha cumplert l'oferta, y en cambi aconsella indults de tal manera que deix en descubert a la corona.

Diu que en la qüestió religiosa s'ha potentisat l'engany del Govern, puig fins al present no hi ha llei d'associacions ni secularisació de cementiris, no havent-se fet res.

Després, dirigintse an el senyor Canalejas: Si'l partit lliberal está representat per S. S. pitjor pel partit.

Censura'l senyor Canalejas que'l senyor Cambó apoiés an el senyor Maura y ara éll s'entén amb el senyor Cambó pera preparar el projecte de Mancomunitats.

Dubta de que la majoría parlamentaria sigui adicta an el senyor Canalejas.

Passa a parlar de les negociacions diplomátiques sobre la qüestió del Marroc y diu que Fransa ha menyspreuat els drets de Espanya.

Censura les recompenses que s'han concedit per la campanya del Rif y fa una alusió a la carta que escrigué'l general Navarro.

Adverteix després que'l senyor Canalejas se nega ara a prestar apoi a cap altre gabinet lliberal, mentres que en l'anterior etapa, després d'haver sigut presidents del Consell els senyors Montero Ríos, Moret, López Dominguez y marqués de la Vega de Armijo, manifestá el senyor Canalejas a la corona que no s'havien agotat tots els medis del partit lliberal y que les Corts devien tenir tota la vida legal.

Acaba'l senyor Miró dient: L'apoi dels republicans ha acabat. Aquests res ne poden esperar del senyor Canalejas.

El senyor CANALEJAS li contesta: Nega l'existencia de cap pacte amb els conservadors, afegint després: Nosaltres no necessitem de tutela. Si alguna ne tenlem, l'he trencat.

Se defensa amb parrafades eloquents dels atacs que li ha dirigit el senyor Miró, afegint: L'apoi prestat als representants de Catalunya no sigué pera captarme les simpaties dels catalans, sinó pera prestar un servei an aquella regió.

Qui hagi dit a S. S. que jo vaig abdicar dels meus ideals pera esser quefe del Govern li ha dit una infamia. (Aplaudiments en la majoría.)

Al final del debat se demostrará si comto o no amb l'apoi de la majoría. (Més aplausos).

S'ocupa de les lleis de supressió dels Consums y del servei militar obligatori, fent resaltar la convenienda de l'una y l'altra.

Se dol de que'ls republicans no li fassin justicia.

Se procedeix a la elecció de quart secretari del Congrés en la vagant produida per la mort del senyor Pi y Arsuaga.

Resulta elegit el comte de Santa Engracia per 119 vots.

S'aproven diversos dictamens d'escás interés y s'aixeca la sessió.

Madrid, 6 de 11 a 1 del matí

El debat político.—Comentaris y impresions.—El senyor Canalejas

Al sortir el senyor Canalejas del saló de sessions del Congrés, els diputats de la majoría l'ovacionaren altra vegada per son discurs al contestar al senyor Miró.

Alguns diputats deien: Aplaudim la major part de la majoría.

Els passadissos estaven abarrotats de gent y se feien varíats comentaris respecte'l debat.

La generalitat dels comentaristes coincidien en considerar que'l discurs del senyor Miró no tingué interés y que tot quant digué eren vulgaritats y repetició de conceptes dels oradors de miting y únicament aconseguí cridar l'atenció de la Cambra quan acusá al senyor Canalejas de trasto en la magistratura pera preparar bufets a personalitats.

En alguns grupus s'elogiava el discurs del senyor Canalejas. En altres se deia que era un discurs més, del qual res práctic ne resultava.

Alguns deien: L'altre día tingué ocasió el senyor Canalejas quan intervingué en lo del «Raton Pelao», pera haverse lluit com quefe y l'hauríen portat en brassos si hagués desautorisat al senyor Gasset.

Altres reconeixíen que'l quefe del Govern estigué afortunat al rebatre els atacs del senyor Miró, aconseguint aixecar el debat y que dirigí urpades al senyor Moret a l'afirmar que'l Govern estava deslligat de tutelas.

També se considerava que foren atinades les alusions que dirigí a don Melquiades Alvarez.

Preguntárem a un personatge conservador opinió respecte'l discurs del senyor Canalejas y ens digué lo seguent:

«Estigué bé, peró la fuetada final quan digué que no solament prescindiria de la presidencia si's vegés acusat de quelcom deshonrós, sinó que prescindiría de sa propria vida, era cosa de que intervingués el jutjat de guarde pera evitar el suicidi. Peró ja veuen vosés, quan el senyor Canalejas parla de mort la majoriá l'aplaudeix.

Jo voldria que se'n vagi pera que vinguem

Será aixó senyal evident de que la manosaltres?»

A l'acabar la sessió del Congrés el senyor Canalejas se reuní amb els ministres uns moments, canviant impressions. Els ministres el felicitaren per son discurs.

Al sortir del Congrés ens digué el senyor Canalejas que ignorava els que intervindran en el debat político, puig ningú tenía demanada la paraula y que solament sab que'l senyor Miró rectificará demá breument.

Els amics de don Melquiades Alvarez asseguraven que quan aquest arribi aquesta nit y s'enteri del discurs del senyor Canalejas, potser vulgui parlar demá.

La Comissió de Pressupostos del Congrés en sa reunió d'aquesta tarde ha emés dictamen respecte'l projecte que ha llegit avui el ministre d'Hisenda referent a la trasferencia d'un crédit pera socórrer als damnificats per la sequia.

També ha dictaminat la comissió sobre'l capitul «Obligaciones generales del Estado» del projecte de pressupost pera l'any próxim.

La comissió aprová les pensions acordades pera les viudes de les víctimes dels successos de Cullera.

El senyor Pedregal en la reunió de la susdita comissió manifestá que l'obstrucció que acordaren fer els republicans als projectes del Govern no's referia als treballs de la Comissió de Pressupostos y que prestarien sempre son concurs.

Els conservedors digueren que tampoc dificultarien el treball económic del Govern y que si en algun assumpte no estan conformes ehdiuan el vot.

El ministre d'Hisenda, després de saludar a la comissió, explicá son plan económic y declará que está disposat a acceptar totes les esmenes que millorin el projecte de pressupostos, sense alterar les xifres consignades.

DARRERA HORA

UNA INDIGNITAT

Ahir, a la nit, se comentava, amb una forta ira, una nova que avui no podrem mes que insinuarla, pero que constituirá, en quant sigui coneguda un escándol literari, en el que no tant sols patirán les lletres, sino la cortesia y delicadesa catalanes.

El fet es aquest. El discurs del doctor Vogel en els Jocs Florals ha estat mutilat a modificat en quatre o cinc llocs distints. Per qué? S'ignora encara. Les mutilacions y suplantacions haurien tal volta passat desapercebudes, si un periódic no hagués publicat el discurs original que havia obtingut del doctor Vogel, avans de cometres l'indignitat. Naturalment, confrontats el discurs original y el que podem dir oficial, ha estat comprovada l'alteració de l'escriptura primitiva.

Tot lo esborrat o modificat se referia a «La Ben Plantada». Es un atac, doncs, implacable y groller contra l'Eugeni d'Ors. El doctor Vogel, feia del paralel entre'l geni alemany y «La Ben Plantada», l'entranya del seu discurs. Aquest, amb les alteracions incalificables que ha sofert, queda obscur y desvegades incongruent. Pero l'obra de l'Eugeni d'Ors, no s'esmenta pera rés y la enveja y la rubiat triomfen.

Demá parlarem llargament d'aquesta indignitat. Avui, pera les baixes ánimes el menyspreu; pera l'Ors, el més efusiu desagravi...

ESPECTACLES

Teatre Circo Barcelonès

Teatre Apolo

GRANS CINEMATOGRAFS

Sessions completes de quatre a set tarde y de nou a dotze nit.

PREUS POPULARS

20 PELICOLES, 20

de veritable estrena, entre elles,

LOS MARTIRES DE LA VIDA
LOS LADRONES DE CABALLOS
INAUGURACION DEL CANAL DEL EBRO POR S. M. EL REY
ROBO AL CORREO DE LAS INDIAS
PASA LA RONDA
UN IDILIO Y UNA ELEGIA

y altres de novetat.

Teatre Tívoli

Avui, dimars, tarde, a un quart de sis.—Butaques, 0,70. entrada 22 cèntims.—Deliciós vermouth (3 actes),

La mujer divorciada

Nit, a un quart de dèu.—Butaques 2 ptes.; entrada. 52 cénts. El millor cartell de Barcelona. Primer, «El príncipe Casto»; segon, éxit (3 actes)

La corte de Beatriz

Partitura aplaudida en tots els grans escenaris del mon.—Dijous, tarde, grandiosa matinée de moda. — Divendres, estrena de l'opereta en un acte «La Crisàlida».

TEATRE CATALÀ ROMEA

Avui dimars: Funció a benefici de la A. de S. M. del Gremi de Cafeters de 2.ª classe.

Primer: SANGRE GORDA. — Segün: JULIA DAVID, y tercer, LA DIVINA PROVIDENCIA.

Dimecres 8: Estrena de LUCIFER.—Dijous matinée; «La Divina Providencia».— Diumenge. «Puebla de las mujeres.»

TEATRE COMIC.—Gran companyía dirigida per Ricard Güell y Julià Vivas, de la que formen part la genial Pilar Martí, Angelina Villar y Pep Viñas.—Avui, dimars 7 de maig.—Nit a les nou. Especial, 35 cèntims. Els nostres dos grans èxits. Primer: L'opereta en tres actes,

La mujer moderna

que segueix essent l'única de gran èxit mondial.—Segün:

El refajo amarillo

Dos actes de gracia, emoció, interés y visualitat.—Demà, debut de la sensacional,

CARRERA AEREA D'AUTOMOBILS

Dos automóbils se llensan a l'espai verificant la cursa a 15 metros d'alsaria. INCONCEBIBLE EMOCIONANT. Mlle. Georgette y Mr. Jackson chauffeurs aviadors, princeps de l'automovilisme. Obsequi verdader al public, perque no mes serà sospès en cas de pluja o accident. Instalació en els jardins profusament iluminats. En preparació un gran espectacle. Se despatxa a comptaduría.

Saturno Parc

Gran èxit de totes les noves atraccions. Elegantíssim café ab selecte y esmerat servei: especialitat en la horxata valenciana. Espléndit Bar. Teatre Cine, «Els Urals», Montanyes russes, Skating-Rink, «Water-Chutte», «Plataforma de la rialla», «Tobogan ab ascensor y tres canals. «Laberinto» amb escala diabòlica. «Carroussel Parisien» Gronxadors, «Sport-Walk», «Aeri Sport». «Ferrocarril miniatura», tir de colom, automàtic y original pim, pam pum. Tots els dies tarda y nit, amenisará l'hermós recinte la música del Regiment d'Alcàntara.

Entrada de passeig, 10 cénts.

Desde les 3 tarda y desde les 9 nit.

Gran Teatre Espanyol

Exit, Exit veritat de la companyía d'opereta CITTA DI FIRENZE.—Avui dimars, a un quart de dèu: Soirée sensacional. Primera representació de la picaresca opereta,

Casta Susana

protagonista, LINA SARTORI. Demà, «Casta Susana». Se despatxa a comptaduría sense aument.

LA RABASSADA

AVUI

GRAN MATCH

BOXE Y LLUITA

Celestí Movet, Laurent le Stéphanois y Apollina ofereixen respectivament

5,000 ptes. y 2,500 ptes.

a qui els venci.

MUSIC-HALL

Tots els dies, selecta funció de 10 a 12 nit, per distingides artistes.

HOTEL-RESTAURANT

obert día y nit. Gabinets particulars. Cuina de primera. Servei a la carta y coberts desde cinc pessetes. Telefou número 7643.

Concerts

en el Saló Menjador del Restaurant de 1 a 3 tarde y de 5 a set nit. (Five o'clock tea) per una orquestra de professors dirigits pel mestre Pérez Cabrero.

Atraccions Americanes

Scenic, Railway, Water Chute, Bowing, Alloys, Cake-Walk. Casa Encantada, Palau de cristall, Palau de la rialla. Paseigs, etc.

Tranvia directe desde la Plassa de Catalunya a La Rabassada.

Concerts

Palau de la Música Catalana

Demà, dimecres, 8 de maig, a dos quarts de dèu del vespre, II dels 5 GRANS CONCERTS, per la

Orquesta Sinfónica de Madrid

Director: E. F. ARBÓS,

Programa: BEETHOVEN, WAGNER, SCHUBERT, BACH, GLAZOUNOW, BALAKIREW.

Despaig de localitats: avui y demà, a la taquilla.

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - GIRIOL, 3

Avui, continúen les tardes alegres. Sorollós èxit del juguet líric de genre alegre y sin pesenyoretes Rubio y Aragón, «Sin luua y sin miel». Gran concert per tota la nombrosa troupe.

Edén Concert.-Music-hall Parisenc

ALOÁZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7

Totes les tardes, a les tres: Gran troupe de Varietés.

Totes les nits, a les deu **La 2ema. Revue de l'Alcazar**

(Grandiós éxit)

Cinematógrafs

Gran saló cine Doré

Avui, hermós programa de cine y

4 colossals atraccions, 4

La empresa ha conseguit reunir un elenc artístic com no n'hi ha un altre a Barcelona. Debut de la hermosíssima cançonetista

PAQUITA ESCRIBANO

amb repertori nou.—Debut de la gran ballarina

La Cordobesita

Ovacions als barristes excèntics

ARLOW AND DUMS

El deliri amb la eminent cantant d'aires regionals

La Torrerica

Al Doré! pera admirar a les grans artistes PAQUITA ESCRIBANO y LA TORRERICA; pera entusiasmarse amb el treball de LA TORRERICA y PAQUITA ESCRIBANO

Ideal Cine

Corts, 603 y 607, entre Passeig de Gracia y Rambla de Catalunya.

DIA DE MODA

preus corrents

Precioses estrenes: «Príncipe heredero», «Quisiera tener una novia», etc. Exit de les pelícoles estrenades ahir: «Viaje de S. M. el rey a Tortosa», «Festival del polo club», «De cara a la serpiente» y «La otra».

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50 Els diaendres, bouillabaise. Dissabtes, menú corrent y vegetarià.

Butlletí comercial

6 de maig de 1912

Moviment de Borsa

Els valors borsàtils avui no han donat jòc, no obstant s'han mantingut els canvis de la anterior tanca.

A París tanca l'Exterior espanyol a 95'35; els Nords a 471'00; els Alacants a 462; els Andalusos a 313'00, y els Plates a 451.

BORSA DE MADRID

Interior comptat	84'50
— fi de mes	85'15
— — pròxim	.....
Amortisable 5 per 100	101'85
— 4 per 100	.....
Banc d'Espanya (accions)	452'50
Accions Tabacalera	235'00
Riu de la Plata	4 3'50
Sucrera preferents	.....
— ordinaries	.....
— obligacions	.....
Francs	106'75
Lliures	26'92

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'38	.....
— xec	26'79	.....	26'78
París, xec	.....	.....	6'10
Madrid y plasses banca, a 8 d/v.	.....	0'30	.....

Efectes públics espanyols

	Oper.	Diner	Paper
Deute Inter. fi de mes (juliol).	85'05	85'05	85'075
— — fi pròxim	.....	.....	.....
— — comp., serie A	86'70	.....	.....
— — — B	85'60	.....	.....
— — — C	85'50	.....	.....
— — — D	.....	.....	.....
— — — E	84'90	.....	.....
— — — F	.....	.....	.....
— — — G. H.	87'30	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amort. fi mes (15 maig).	.....	.....	.....
— — comp., serie A	102'10	.....	.....
— — — B	.....	.....	.....
— — — C	102'00	.....	.....
— — — D	.....	.....	.....
— — — E	.....	.....	.....
— — — F	.....	.....	.....
— Amort. fi de mes (juliol).	.....	.....	.....
— — comp., serie A	93'35	.....	.....
— — — B	94'05	.....	.....
— — — C	94'05	.....	.....
— — — D	.....	.....	.....
— — — E	.....	.....	.....
— — dif. series.	.....	.....	.....
Títols Deute Mun., 1903-4-5	95'35	.....	.....
— — — 1906	95'15	94'85	95'15
— — — 1907	.....	94'85	95'15
— — — 1910	94'65	94'65	95'00
— — Reforma 1908	94'85	94'75	95'00
— — Maig 1899. Ensxe.	.....	.....	.....
— — Abril 1907. Ensxe.	.....	.....	.....
— — Mun. de Sarrià	.....	99'25	99'75
Empréstit Diputació Prov.	.....	101'50	102'00
Port de Melilla y Xa arines	.....	106'00	108'50

Obligacions comptat

	Oper.	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior, Barcelona.	.....	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar.	.....	.....	.....
— Villalba a Segovia.	.....	96'65	96'85
— esp. Alm. Val. Tar.	96'65	96'65	96'85
— Osca a Fr.ª, alt. lín.	95'75	95'65	95'85
Mines Sant Joan Abadesos	.....	82'50	83'00
Tarragona a Barc. y Fransa	.....	58'00	58'25
Madrid, Sarag. Alic., serie A.	105'25	105'00	105'50
— — — B.	101'50	101'35	101'65
— — — C.	97'00	97'00	97'25
— — — D.	95'25	95'15	95'35
Madrid a Barcelona, directes	.....	.....	.....
— — Reus a Roda	.....	58'25	56'50
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	.....	62'25	62'75
— — adherides	78'50	78'35	78'65
Mad. Zam. Or. Vigo, em. 1880.	48'50	48'50	48'75
— — — 1883.	.....	48'50	48'75
— — serie G y H.	.....	79'25	79'75
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie.	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco.	.....	.....	.....
Madrid, Cáceres, Port., serie 1.ª	.....	104'75	105'25
— — — 2.ª	.....	.....	.....
— — — 3.ª	.....	96'50	97'00
— tots els cent. impars.	.....	.....	.....
Bosc-Asturià, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	.....	.....	.....
Carilena a Saragossa	.....	.....	.....
Olot a Girona	.....	94'00	94'50
Companyia General Tramvies.	95'50	95'25	95'75
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ext.	.....	96'00	96'50
— Barc. Elec. (juliol)	.....	101'50	102'00
— — (octubre).	.....	92'50	93'00
Companyia Transatlántica	.....	93'25	93'50
Canal d'Urgell	83'50	83'00	83'50
Soc. Gen. Aigües Barc. (juliol).	.....	78'75	79'25
— — — (abril).	.....	92'00	92'50
Comp. Gen. Tab. de Filipines.	.....	101'25	101'75
General Sucrera d'Espanya	.....	.....	.....
Comp. Asfalts Asland	90'00	90'00	90'25
— — preferents	.....	95'00	95'50
Port de Barcelona, emp. 1905.	.....	.....	.....
— — — 1908.	.....	.....	.....
— — Circul. 1909.	.....	.....	.....
— — — 1910.	.....	.....	.....
— — — 1911.	.....	.....	.....
— — — 1912.	.....	.....	.....
Port de Tarragona	.....	102'75	103'25
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre.	.....	93'00	93'50
Foment Obres y Construc.	.....	98'75	99'25
Comp. Cotxes y Automóbils	.....	99'50	100'00
Siemens Schuckert, Ind. Elec.	.....	100'00	100'50
Societat Valenciana Elec	.....	100'25	100'75
Navegació y Industria	.....	91'75	92'25
Societat Carbons de Berga	.....	96'75	97'25

Accions fi de maig

	Oper.	Cada acció ptes.	
F. C. Nord d'Espanya	502'25	501'75	502'00
— Madrid a Sarag y Alac.	493'00	492'00	492'25
Banc Hispano Colonial	.....	.....	.....

QUEDA	Oper.	Diner	Paper
Banc Prestams y Descomptes	.....	.....	.....
Catalana General de Crédit	.....	.....	.....
Societat de Crédit Mercantil	.....	.....	.....
F. C. Med. a Zam. y Or. a Vigo.	23'70	.....	.....
Comp. Reial Canalisació Ebre.	.....	39'25	40'00
Ferrocarrils Andalusos	66'35	.....	.....

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ. *Rambla del Mitj, 22.*

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior. fi de mes	85'08	85'07
Alacants, ídem	98'60	98'05
Nords, ídem	100'45	100'40
Orenses. ídem	.....	.....
Colonials, ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	.....
Cotons	N'D.	.....

Borsí de la tarde

	Obre	Tanca
Interior, fi de mes pròxim	85'10	85'07
Alacants, ídem	98'50	98'50
Nords, ídem	100'45	100'40
Orenses, ídem	.....	.....
Colonials, ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	.....
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons	N'D.	.....

Canvis de moneda

Alfons	5'60 p. 100
Isabel	8'60 —
Unses	5'70 —
Or de quatre duros	5'20 —
Or de un y dos duros	3'60 —
Dollars	8'60 —
Lliures esterlines	28'50 ptes.
Francs	5'70 p. 100
Marcs	130'00 —

Plassa de Barcelona

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. REGÁS.

Dia 3 de maig

Els 100 kilos, fora consums

Andalús, nou	de 91'50 a 103'00	pessetes
Tortosa	de 120'00 a 135'00	—
Borges	de 125'00 a 139'00	—
Baix Aragó	de 130'00 a 145'00	—

Mercat en tendencia a l'alsa.

Estació del Bogatell: Existencia .... 15 vagons

— — Arribades .... 19 —

OLIS REFINATS

En caixes de 6 bidons de 4 litres

Regás, extravergo	7'50 pessetes cada una	
— superfi.	6'50 —	—
La Trompeta	5'50 —	—

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 62.*

HAVRE, 1 *de maig*

Café (good average)	Obre	Tanca
Maig	84'25	84'75
Juliol	84'75	85'25
Setembre	85'00	85'50
Desembre	84'50	85'00
Març	84'25	84'75

Ferm.

NOVA-YORK, 1 *de maig*

Café (Tipo núm. 7)	Obre	Tanca
Maig	.....	13'60
Juliol	.....	13'80
Setembre	.....	13'84
Desembre	.....	13'89

Sostingut.

PARÍS, 1 *de maig*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
Juliol-Agost	48'25	48'12
4 Octubre	37'50	37'50

Sostingut.

HAMBURG, 1 *de maig*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Maig	13'70	13'67
Agost	14'22	14'10
Octubre-Desembre	11'85	11'72

Sostingut.

LONDRES, 1 *de maig*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Agost	13/8 3/4	13/7 3/4
Octubre-Desembre	11/6 3/4	11/5 1/2

Calma.

LLANA

HAVRE, 1 *de maig*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Setembre	171'00	171'00
Desembre	170'00	170'00

Calma.

PERRA

HAVRE, 1 *de maig*

Tellicherry	Obre	Tanca
Maig	63'00	.....
Juliol	64'00	.....
Setembre	64'75	.....
Desembre	65'50	.....
Març	66'25	.....

Sostingut.

METALLS

LONDRES, 1 *de maig*

Coure	71	..
Estany	208	15
Plom	16	10
Plata	28	3/8

Sostingut.

BLAT

París

4 de setembre ..... 25'75

Sostingut.

BESTIAR

Dia 23 abril

Moltons extremenys	— 1'78
Ovelles —	— 1'60
Corders —	— 1'80

Existencies escasses. Preus forts.

Tocinos del país	Ptes 2'22
— Valencia	— 2'27
— Extremenys	— 2'30

Existencies escasses. Preus tendencia a alsa.

COTONS

Preus corrents de cotons en rama, donats per la Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Mid. dling
—	—	—	—
N.-Orl.-Texas.	187 a 189	182 a 184	179 a 181
Altres ports	— a —	180 a 182	177 a 179
	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas.	175 a 177	172 a 173	164 a 168
Altres ports	173 a 175	170 a 171	162 a 164

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BOADA Y TRAVESSA, *plassa Antic Born, 14.*

Dia 27 abril

Preus per 100 kilograms franc envás y estació de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 15/16 per 100 àzoe	31'50
Sulfat ferro cristallisat	6'50
— — pols	7'00
— — cristallisat per 10 toneladas	.....
— — pols — 10 —	.....
— amònic 20/21 àzoe	43'50
Clorur potassa 80/85 equivalent a 50/52 per 100 potassa pura	26'00
Sulfat potassa 90/95 equivalent a 48/50 per 100 potassa pura	30'00
Superfosfat cals mineral 15/18 per 100 àcid fosfòric soluble	7'50
Superfosfa cals mineral 16/18 per 100 àcid fosfòric soluble	8'50
Superfosfat cals mineral 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble	9'25
Superfosfa tcal ossos 15/18 per 100	11'00
Escories Thomas 15/18 per 100 àcid fosfòric soluble	8'50
Kainita 12/13 per 100 potassa pura	6'50
Sulfat coure 98/100 puresa	72'00
Sofre en sacs de 40 kilos; el sac	.....
— — — 20 — —	.....
— flor en sacs de 50 kilos; el sac	.....

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 ter.

EL REUMATISME

Al dir a vostès que Catalunya es la regió espanyola més castigada y la generalitat sofreix de reuma o dolor, no haurè dit esp meatida, donca, desgraciadament, es la veritat y, naturalment, hi ha que pendre totes aquelles precaucions pera curarse, puig que sapigut es que descuidarse uns dies, es condemnarse per tota la vida.

EL TRIVON

medicament descobert per un eminent professor que després d'alguns anys d'estudis ha lograt imposarse d'una manera tan poderosa a les malalties del reuma o dolor, que amb una sola frega d'EL TRIVON, el malalt queda aliviat de tal manera que pot considerarse curat.

Puig si els que pateixen de reuma o dolor fessin ús de tan meravellós medicament y se prenguès la molestia de llegir el prospecte que va acompanyat en cada ampolla, se convencerien que EL TRIVON es el medicament que buscaven pera curarse radicalment.

El que pateix d'alguna de les malalties que indiquem a continuació o al primer moment de presentarse un símptoma d'elles, acudeixi al TRIVON; podrà després convencer-se que nostra indicació es merexedora d'un veritable agraiment.

Reumatisme, Dolors nerviosos o Neuralgies
Mal de cap, Hemicranees (migranya), Cefalees, etc.

De venda a Barcelona: Segalà, Rambla Flors, 4; Rambla del Mitg, 17; Vda. Alsina, passatge Crèdit, 4; Serra, Pelai, 6; Vilafot, Rambla Catalunya, 36; Andreu, Rambla Catalunya, 66; Ferrer, Princesa, 1; Farmacia de la Creu, Escudillers, 75.

Descobriment sensacional

CURACIÓ DE LES MALALTIES DE LA PELL Y TAMBE DE LES LLAGUES DE LES CAMES

La pell - Mals de les cames

ABANS DE LA CURACIÓ — DESPRÉS DE 15 DIES DE TRACTAMENT

Havem senyalat als lectors d'aquest periòdic el descobriment sensacional del senyor RICHELET, apotecari y químic a Sedàn (Fransa), en lo que toca a les malalties de la pell. Heusaquí la llista d'aquestes malalties que han estat curades després d'alguns dies per aquest tractament meravellós.

Eczema, brians, impetigos, acnes, sarpullidos, prurigos, rojors, sarpullidos tarináceos, sycosis de la barba, *picors, varices, llagues varicoses y ecsémes varicoses de les cames; malalties sifilítiques.*

Aquest meravellós tractament exerceix sa acció tant sobre'l lloc ont se localisa'l mal, com sobre la sang, que després d'alguns dies, se troba transformada y purificada.

Tots els assaigs han tingut bon èxit, y no ha sobrevingut jamai una recaiguda després de la curació.

El preu del tractament és proporcionat a totes les condicions de la fortuna. (Hi ha també un tractament pera nois de tres fins a setze anys.)

El senyor RICHELET acaba d'instalar dipòsits a totes les farmacies y drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua castellana, tractant de les malalties de la pell serà enviat gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.

Pera obtenir també gratuitament aquest follet n'hi ha prou ab dirigirse

AL SR. L. RICHELET, 13, RUE GAMBETTA, SEDAN (FRANSA

BARCELONA.—SENYORS VICENS FERRER y C.ª, Comers, 60; farmacia y drogueria y la seva sucursal.—SENYORS FILLS DE J. VIDAL Y RIBAS, Moncada, 21, farmacia y drogueria y les seves sucursals.—DOCTOR ANDREU, Rambla de Catalunya, 66, farmacia. — SENYORS URIACH Y C.ª, Moncada, 20, drogueria; SENYORS RIUDOR Y PARÉS, Porta de l'Angel, 14, drogueria.—D. JOSEP SEGALÁ ESTALELLA, Rambla de les Flors, 4, farmacia, (Centre d'específics) —D. VILADOT, farmacèutic.—D. ANTONI SERRA, farmacèutic.

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, propietaria, industrials y comercians, desde'l 1 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre genres, pianos, carruatges y toda garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entresol.

A PLASSOS O AL COMPTAT

Mobles, máquines cusir, rellotges y trajos

HOSPITAL, 101

SE COMPRA mobles, pianos, caixes de capdals y objectes. Passatge Pont de la Parra, 6 (Reforma).

MOBLES DE A. DIRAT

EXPOSICIÓ PERMANENT. — DORMITORIS, MENJADORS, SALONS DESPAIG. — ESPECIALITAT EN ELS D'ESTIL ANGLÉS. — Mendizábal, 28 y 30, y Sant Pau, 50, 52 y 54

A PLASSOS

Mobles, Sillerles, Làmpares, etc.

—Carrer de Sant Pau, 54—

MOBLES DE JORBA

Exposició de totes classes en un grandiós magatzem y tallers

HOSPITAL, 101

LES PÍLDORES ANTICLORÓTIQUES

CASADESÚS

del Dr. CUIXART

curen la clorosi, pobresa de sang, colors esblaimats, desarregios periòdics, etc.; 2 pessetes capsa per tot arreu y Arc del Teatre, número 21

MODES

Sombreros elegants. Reformes a 2 ptes

Se confeccionen vestits.

Tallers, 16, 2.on 2.ª

Herpes (Brians)

LA POMADA y ESSENCIA ANTIHERPÈTIQUES de BOTTA, preparades per Borrell, curen d'una manera prodigiosa els brians y demés malalties de la pell, per inveterades que siguin. Són tan grans les virtuts d'aquests remeis, que s'han curat amb ells persones que tenien molt arraigats els brians y que cada estiu tenien de pendre banys d'aigües sulfuroses, sense lograr curarse.

Unic dipòsit: Farmacia Borrell, COMTE DE L'ASSALT, NÚMERO 52 cantonada al carrer de Sant Ramón).

PASSEIG DE GRACIA, 18 — **BASTIDA** — SUCURSAL CANUDA, 7

Unica casa que ven a preus incompatibles les últimes creacions de París y Londres en Camisería, Corbatería, Sastrería, Bastonería, Genes de punt y demés similars.

Trosseaux reclam de la temporada

3 camises
3 camisetes
3 pantalons
3 parells de mitjons
3 mocadors
3 colls
3 parells de punys
3 corbates, o bé
1 corbata, 1 tirants y
1 parell de lliga-cames

Perfumat amb CHEVALIER D'ORSAY y dintre d'un estoix

Tot de bona classe per 25 pessetes

SASTRERIA

Ermilles fantasía . . . . . desde 2'95 pessetes.
Pantalons panyo superior, girats de baix . . » 8'95 »
Trajos complets, última creació fantasía . . . » 25 »

Vendas rigorosament al comptat

Unic representant de la casa CURZON BROTHERS sastre de Londres

Trajo a mida, confeccionat a Londres, genre anglès

100 pessetes

Clínica dental ARBÓ

Avís 10 - PELAI - 10 (Dentista)

Aquesta Clínica ha montat un gran gabinet econòmic para la classe mija y obrera. — DEMANIS NOTA DE PREUS.

FENOL COMELERAN

Es el millor desinfectant, antiepidèmic, antihemorràgic, cauterizador e insecticida. El preservatiu més eficas del **CÓLERA - TIFUS - VEROLA, ETC.** Cura tot seguit les cremadures, ferides, panallons, clivelles, sarna, brians, picadures, mossegades, mal de caixal, etc. Vègis el llibret que acompanya a cada frasc. Se ven a totesles farmacies y drogueries. **Dipósit Central: I. Uriach y C.ª Moncada, 20. Barna.**